

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ Σ Δ Ο
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

ΘΕΜΑ: "ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ"

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

Μηλιώνης Αριστείδης

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

Πιτικάρη Σοφία-Άννα

Κουτρούκη Αριστεά

Λάζαρη Μαρία

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

88

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Δεν υπάρχει ορισμός της τραπεζικής επιχείρησης γενικά παραδεικτός. Ο νόμος 5076/1931 «περί άνωνύμων εταιρειών και Τραπεζών», με το άρθρο 10 παρ. 1 ορίζει ότι «Τράπεζαι, κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου είναι οι επιχειρήσεις, αίτινες ανεξαρτήτως ετέρου σκοπού αυτών, δέχονται κατ'επάγγελμα καταθέσεις χρημάτων ή άλλων αξιών».

Ο ορισμός αυτός κρίνεται ατελής, αφού ο νόμος δέχεται σαν αποκλειστικό κριτήριο της τραπεζικής επιχείρησης μόνο τις «καταθέσεις χρημάτων και άλλων αξιών», δηλαδή μόνο τις καλούμενες παθητικές εργασίες των τραπεζών, ενώ όπως ξέρουμε οι τράπεζες ενεργούν και τις καλούμενες ενεργητικές εργασίες (χορηγήσεις, κ.λ.π.) καθώς και τις καλούμενες μεσολαβητικές εργασίες (μεταφορά χρημάτων από τόπο σε τόπο, αγοραπώληση συναλλάγματος εισπράξεις αξιών πελατών, διαμεσολαβήσεις στις εισαγωγές-εξαγωγές) οι οποίες διεξάγονται από τις Τράπεζες κατ'επάγγελμα και οι οποίες εκφεύγουν από τον παραπάνω ορισμό.

Γι'αυτό ακριβέστερος κρίνεται ο ορισμός που δίνει ο Δ.Γαλάνης που δέχεται ότι «τράπεζα είναι η επιχείρηση η οποία κατά κύριο και αποκλειστικό επάγγελμα ενεργεί πιστωτικές πράξεις».

Μπορούμε όμως να πούμε ότι ανταποκρίνεται στα πράγματα πληρέστερα η πρόταση οδηγίας της Ε.Ο.Κ. για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών των Τραπεζών, που ορίζει «Τράπεζα είναι η επιχείρηση της οποίας η συνήθης δραστηριότητα συνίσταται στο να δέχεται καταθέσεις ή άλλα κεφάλαια από το κοινό και τα οποία είναι αποδοτέα (αναληπτέα) και στο να χορηγεί πιστώσεις για το ίδιο αυτής λογαριασμό».

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

Ετην Ελληνική αρχαιότητα όπου το εμπόριο είχε αναπτύξει ιδιαίτερη δραστηριότητα, λόγω κυρίως της γεωγραφικής θέσεως της χώρας μας αλλά και του δαίμονιου της φυλής, ήταν πολύ φυσικό ν'

αναπτυχθεί και το εμπόριο του χρήματος.

Σαν πρώτοι << Τ ρ α π ε ζ ί τ ε ς >> οι οποίοι εμφανίζονται στην Αρχαία Ελλάδα, θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν οι ιερείς.

Ο Γερμανός ιστορικός ERNST CHRTIHS αναφέρει στην <<Ελληνική Ιστορία>> του ότι τα σημαντικότερα Ιερά Τεμένη είχαν συνδύσει την αποστολή τους με μία ειτεταμένη οικονομική διαχείριση, κατά την οποία οι ιερείς είχαν την φροντίδα ν'ανεβάζουν τα ετήσια έσοδα του ναού με συνετή διαχείριση, με πλεονεκτικές εκμισθώσεις, με δάνεια κ.λ.π., και να σχηματίζουν έτσι ένα θησαυρό που ήταν αρκετός όχι μόνο για να κρατιέται σε <<διακεκριμένα επίπεδα>> το αξίωμα του λειτουργού των θεών, αλλά και να δίνει στο Ιερατείο την αναγκαία <<Εθνική δύναμη>>.

Με τον τρόπο αυτό, το Ιερατείο πέρασε πολύ γρήγορα στον τομέα των κερδοσκοπιών επιδιώξεων και ανέπτυξε σε λίγο εμπορική δράση σε όλα τα μέρη του αρχαίου Ελληνικού κόσμου, μεταβάλλοντας έτσι προοδευτικά τους ναούς σε <<ιδρύματα χρήματος>> που αντιστοιχούσαν στις σημερινές δημόσιες Τράπεζες.

Δύο είναι οι κύριοι λόγοι που συντέλλεσαν αποφασιστικά στην ανάπτυξη αυτών των <<ιδρυμάτων>>.

α) Η βαθιά θρησκευτικότητα του κόσμου της εποχής εκείνης, η οποία κατοχύρωνε το απαραβίαστο των ιερών χώρων και μετέβαλλε τους ναούς όχι μόνο σε άσυλο των κατατρεγμένων, αλλά και σε ασφαλή κρύπτη χρημάτων και πολύτιμων αντικειμένων.

β) Η ακλόνητη εμπιστοσύνη στο Ιερατείο την οποία ενέπνεε ακριβώς το βαθύ θρησκευτικό συναίσθημα του κοινού και η ισχυρή πεποίθησή του για το απόρρητο των ναών, που πήγαζε πάλι από τον ίδιο σεβασμό προς τα θεία.

Οι πολίτες θέλοντας να ασφαλίσουν τα χρήματά τους και τα τιμαφλή αντικείμενα από τον κίνδυνο της κλοπής ή της αρπαγής

δεν έβρισκαν άλλο ασφαλέστερο καταφύγιο από τα ιερά τεμένη, στα οποία και τα εμπιστεύονταν <έν πάση ηουχία>.

Οι ναοί και τα μαντεία, ιδιαίτερα των Δελφών και της Εφέσου, ίσχυσαν έτσι σαν οι πιο ασφαλείς και αξιόπιστοι τόποι φυλάξεως χρημάτων και τιμαλφών αντικειμένων.

Κάτω από τη στέγη του <οίκου του θεού> ή σε ειδικές κρύπτες, μέσα στα προαύλια των ναών, ασφαλιζονταν οι θησαυροί φρουρούνταν από τους ιερείς και τους θησαυροφύλακες.

Οι ιερείς έγιναν, με το τρόπο αυτό, αποδέκτες καταθέσεων <Προς φύλαξη>.

Όσοσο έχει εξακριβωθεί ότι παράλληλα με αυτές τις καταθέσεις ενεργούσαν και πράξεις δανεισμού. Αυτό ενισχύει την άποψη ότι τα ιερατεία δεν δέχονταν τα χρήματα μόνο προς φύλαξη και επομένως τα κρατούσαν αχρησιμοποίητα, αλλά τα δάνειζαν υπό την μορφή <<χορηγήσεων>>, δημιουργώντας έτσι τις πρώτες έννοιες της οικονομίας του χρήματος. Εκείνο μόνο που δεν έχει διαπιστωθεί μέχρι σήμερα-Ιστορικά τουλάχιστον-είναι αν οι ιερομαντές έδιναν και τόκο στους κατάθέτες γι' αυτή την εμμετάλλευση των χρημάτων τους. Μιλήσαμε για <<απαραβίαστο των ιερών χώρων>>. Και όμως αναφέρονται περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έγινε πάντα σεβαστή η ιερότητα των βωμών. Σαν παράδειγμα μνημονεύεται η ιεροσυλία του ναού της Αρτέμιδος στην Έφεσο κατά τον Φωκαϊκό πόλεμο (355-346 π.Χ.).

Ο Ηρόδοτος σύμφωνα με πληροφορίες του θεωρούνται εξακριβωμένες σήμερα μετά από νεώτερες έρευνες, δεν παρέδωσε στις φλόγες τον περίφημο ναό για να καταστήσει αθάνατο το όνομά του στους αιώνες, αλλά για να καλύψει δική του ληστεία που είχε διαπράξει σ' αυτόν προηγουμένως.

Το γεγονός όμως αυτό και μόνο δεν μπορεί να είχε μειώσει σε τέτοιο επίπεδο το βαθμό ασφαλείας των ναών, ώστε να

κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού. Μεγάλοι ανταγωνιστές αυτών των ιερών τεμενών ήταν οι τραπεζίτες, που τ'όνομά τους αναφέρεται για πρώτη φορά στην αρχαία Ελλάδα κατά τον 4ο αιώνα π.Χ. Σαν κύριο έργο τους είχαν την αποδοχή καταθέσεων χρημάτων και τον εφοδιασμό με μέσα (νομίσματα) πληρωμής.

Οι Τραπεζίτες που δάνειζαν χρήματα λέγονταν <<δανειοδότες>> (το επιτόκιο δανεισμού έφτανε πολλές φορές 12% - 14%), ενώ εκείνοι που φρόντιζαν για την ανταλλαγή νομισμάτων λέγονταν <<αργυραμοιβοί>>.

Στην Ρώμη εμφανίζονται για πρώτη φορά παρόμοιοι Τραπεζίτες κατά τον 2ο αιώνα π.Χ..

Έργο τους ήταν η αγοραπωλησία ξένων νομισμάτων, η αποδοχή χρημάτων προς φύλαξη και η χορήγηση δανείων <<επί υποθήκη>>. Τα καταστήματά τους τα είχαν στο περίφημο <<FORUM>> (αγορά).

Στο Μεσαίωνα, η μεγάλη υποδιαίρεση των νομισματικών συστημάτων και η συχνή συγκέντρωση των κυκλοφορούντων κερμάτων για να ξανακιπούν σε ελαφρότερα και φθηνότερα μέταλλα, δημιούργησε ένα νέο Τραπεζικό επάγγελμα, το **ε π ά γ γ ε λ μ α** του <<κερμανταλλάκτη>>.

Στην αρχή, τη δουλειά αυτή την αναλάμβαναν οι χρυσοχόοι, οι οποίοι ζύγιζαν νομίσματα και μέταλλα, εξέταζαν την γνησιότητά τους και αντάλλασαν τα κέρματα που ήταν εκτός κυκλοφορίας με καινούργια. Στις μεγάλες εμποροπανηγύρεις έστηναν για το σκοπό αυτό τα τραπεζία τους στην αγορά. Απ'αυτό ονομάστηκαν **BANCARII**, δηλαδή Τραπεζίτες (**BANCA**=Τραπέζι, πάγκος) και με το όνομα αυτό εμφανίζονται ήδη κατά το 12ο αιώνα στη Γένουα.

Αυτή η ανταλλαγή κερμάτων εξελίχθηκε σιγά-σιγά σε εργασία καταθέσεων χρημάτων.

Στην αρχή ίσχυε το <<DEPOSITUM REGULARE>> δηλαδή τα χρήμα-

πα κατατέθηκαν σαν απλή παρακαταθήκη και έπρεπε να επιστραφούν στον καταθέτη αυτούσια. Κατόπιν όμως έγινε δεκτή η αρχή του <<DEPOSITUM REGULARE>> (ανώμαλη παρακαταθήκη) κατά την οποία ο Τραπεζίτης είχε την υποχρέωση να επιστρέψει στον καταθέτη όχι αυτούσια τα κατατεθέντα χρήματα ήταν πράγμα <<αντικαταστατόν>>.

Η καθιέρωση αυτής της αρχής μετέτρεψε αυτομάτως την κατάθεση σε δανεισμό προς τον Τραπεζίτη, αφού αυτός είχε δικαίωμα πια να διαχειρίζεται κατά την κρίσιν του το ξένο χρήμα, με την απλή υποχρέωση της ισοποίησης επιστροφής του.

Γι' αυτό και κατέβαλε στον καταθέτη τόκο, σαν αποζημίωση για την εκμετάλλευση των χρημάτων του. Επομένως παρεχόταν τώρα η ευχέρεια στους Τραπεζίτες να δανείζουν παραπέρα τα χρήματα των καταθετών τους αντί να τα κρατούν αχρησιμοποίητα στα θησαυροφυλάκιά τους.

Έπρεπε όμως στην ενέργειά τους αυτή να λαμβάνουν πάντα πρόνοια ώστε να υπάρχουν σε κάθε στιγμή διαθέσιμα, για να μπορούν να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των καταθετών τους.

Έτσι γεννήθηκε η αρχή της Ρευστότητας. Τον Τραπεζίτη που θα αποδεικνυόταν στον τομέα αυτόν ανάξιος της εμπιστοσύνης του καταθέτη, τιμωρούσαν με την συμβολική ποινή της <<θραύσεως της Τράπεζας αυτού>>. Οι καταθέσεις στην σύγχρονη πιστωτική οικονομία διαδραματίζουν πραγματικά σπουδαίο όσο και ιδιάζοντα ρόλο, διότι αφ' ενός χωρίς αυτές θα ήταν περισσότερο δυσχερής η χρηματοδότηση των διαφόρων κλάδων της οικονομίας, και αφ' ετέρου χάρη στο μηχανισμό των καταθέσεων, καθιερώθηκε το λογιστικό χρήμα, η κίνηση του οποίου διενεργείται με επιταγές.

Ο καταθέτης έχει την απόλυτη ελευθερία της διαθέσεως των καταθέσεών του και τη μοναδική, ίσως ευχέρεια της αναλήψεως και χρησιμοποίησεως των χρημάτων του, δεδομένου ότι με

μία και μόνη πράξη, την έκδοση δηλαδή μιας επιταγής, μπορεί να αναλάβει και να διαθέσει συνάμα ένα ποσό, εξουκονομώντας έτσι χρόνο και δύναμη εργασίας.

Ο CH.GIDE εμφανίζει τον Τραπεζίτη να απευθύνεται στο κοινό ως εξής:

<<Εμπιστευθείτε το κεφάλαιό σας σε μένα, ως να βρείτε τρόπο να χρησιμοποιήσετε. Μέχρι τότε, σας απαλλάσω από τη φροντίδα να τα φυλάξετε και όταν τα χρειασθείτε, θα σας τα επιστρέψω μόλις τα ζητήσετε>>.

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι Τράπεζες είναι πιστωτικά ιδρύματα που ασχολούνται με το εμπόριο του χρήματος.

Δανείζονται χρήματα από το κοινό σε μορφή κατάθεσης πληρώνοντας γι' αυτό ορισμένο τόκο και στη συνέχεια δανείζουν τα χρήματα αυτά στο εμπόριο, Βιομηχανία κ.λ.π. με μεγαλύτερο τόκο. Η διαφορά τόκων καταθέσεων-χορηγήσεων αποτελεί έσοδο για την Τράπεζα.

Σύμφωνα με το νόμο 5076/1931 Τράπεζες είναι <<Επιχειρήσεις οι οποίες ανεξάρτητα από άλλο σκοπό δέχονται κατά επάγγελμα καταθέσεις χρημάτων ή άλλων αξιών>>. Οι Τράπεζες ανάλογα με το είδος των Πιστωτικών εργασιών που εκτελούν διακρίνονται σε εκδοτικές, εμπορικές, αγροτικές, επενδύσεων, κτηματικές, βιομηχανικές κ.λ.π..

Οι Τράπεζες στην Ελλάδα μπορούν να συσταθούν και να λειτουργήσουν μόνο με τη νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας.

Απαγορεύεται σε οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση να χρησιμοποιήσει σαν τίτλο Επωνυμία ή σήμα τους όρους Τράπεζα ή Τραπεζίτη.

Για την σύσταση Τράπεζας είναι απαραίτητη άδεια των Νομισματικών Αρχών. Το Μετοχικό Κεφάλαιο (κατώτερο δραχμές 1.000.000.000), πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο στην Τράπεζα

Ελλάδος.

Κάθε Τράπεζα μέσα στην Ελλάδα έχει την υποχρέωση να τηρεί ρευστά διαθέσιμα ωρισμένο ποσό για να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις προς τους καταθέτες.

Απαγορεύεται στην Ελλάδα η άσκηση από Τράπεζα Βιομηχανίας ή Εμπορίου.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

Οι Τραπεζικές εργασίες διέπονται από τις αρχές: της ρευστότητας, της ασφάλειας και της αποδοτικότητας.

α) Αρχή της ρευστότητας: Ρευστότητα είναι η ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις λήγουσες υποχρεώσεις της. Για την εύρυθμη λειτουργία της η επιχείρηση πρέπει να διαθέτει τόσα μετρητά όσα είναι αναγκαία για την εξόφληση των ληγουσών υποχρεώσεων της. Η σχέση όμως αυτή μεταξύ διαθέσιμων και ληγουσών υποχρεώσεων δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί από την τραπεζική επιχείρηση, γιατί, για να έχει πλήρη (100%) ρευστότητα θα έπρεπε να διατηρεί στο ταμείο της το σύνολο των καταθέσεών της (τουλάχιστον των απρόθεσμων), ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται σε κάθε πιθανή ανάληψη οποιαδήποτε ποσού. Αυτό όμως σημαίνει ότι η Τράπεζα δεν θα έπρεπε να προβαίνει σε τοποθετήσεις των κεφαλαίων που προέρχονται από τις απρόθεσμες τουλάχιστον καταθέσεις σ'αυτήν. πράγμα αντίθετο προ την κοινωνική της αποστολή και την υποχρέωσή της να καταβάλλει τόκο στους καταθέτες.

Για την αντιμετώπιση των πληρωμών της, η τράπεζα διατηρεί στα ταμεία της ένα σημαντικό ποσό διαθέσιμων, το ύψος των οποίων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως από την πολιτική και νομισματική σταθερότητα, την κρατική παρέμβαση, την φήμη της Τράπεζας, την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας, το μεταβατικό κεφάλαιο που δημιουργείται στην Τράπεζα από τις μεσολαβητικές εργα-

σίες της κ.λ.π..

Το ζήτημα της ρευστότητα των Τραπεζών απασχόλησε και τον νομοθέτη του νόμου 5076/1931, που με την διάταξη του άρθρου 15 ορίζει ότι κάθε Τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα υποχρεούται να διατηρεί ρευστά σε δρχ. είτε στα Ταμεία της είτε στην Τράπεζα Ελλάδος είτε και στα δύο ποσά που αντιστοιχεί στο 12% των καταθέσεων όψεως και Ταμειευτηρίου.

β) Η Αρχή της Αποδοτικότητας: Η Τράπεζα σαν εμπορική επιχείρηση είναι φυσικό να επιδιώκει τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητάς της δηλαδή την επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους από την επωφελέστερη τοποθέτηση διαθεσίμων της. Η αποδοτικότητα όμως της Τράπεζας επηρεάζεται σοβαρά από τις αποφάσεις των Ν.Α. με τις οποίες:

- Καθορίζονται τα επιτόκια καταθέσεων και χορηγήσεων, καθώς και οι προμήθειες που η τράπεζα εισπράττει.
- Επιβάλλεται η επένδυση σε έντοκα γραμμάτια ομολογίες κλπ
- Επιβάλλονται υποχρεωτικές καταθέσεις στην ΤΕ σε ποσοστά επί των χορηγήσεων.

γ) Η Αρχή της Ασφάλειας: Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η τράπεζα είναι τεράστιοι, και απορρέουν από το γεγονός ότι διαχειρίζεται ξένα κεφάλαια. Επιβάλλεται, λοιπόν πριν από κάθε χορήγηση να γίνει καλή εκτίμηση των αξιόχρεων του υποψήφιου πελάτη - δανειολήπτη και της προοπτικής που υπάρχει για την επιστροφή του ποσού της χορήγησης. Το αξιόχρεο του πρωτοφειλέτη πρέπει να βαρύνει ιδιαίτερα ακόμη και στις περιπτώσεις που ο πελάτης παρέχει πρόσθετες εξασφαλίσεις (προσωπικές και εμπράγματος) γιατί τυχόν δικαστικοί αγώνες που θα απαιτηθούν για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τράπεζας δημιουργούν περιπλοκές και δυσαρέσιμες, ανακόπτουν τη γόνιμη δράση των λει-

τουργιών της τράπεζας και δυσφημίζουν τ' όνομα της. Τέλος σημειώνουμε ότι οι τράπεζες για να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο από τις εξασφαλίσεις, φροντίζουν να διενεργούν δανεισμούς μικροποσών σε μεγάλο αριθμό πιστούχων, να κάνουν δηλαδή μεγάλη διασπορά των χορηγήσεων τους και, συνεπώς, ευρεία κατανομή των κινδύνων τους.

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Για την προσέλκυση των νεκρών ή αργούντων κεφαλαίων στις τράπεζες και τη χρηματοδότηση με αυτά της οικονομίας της χώρας, το Ν.Δ. 1059/71 επιβάλλει το καλούμενο <<τραπεζικό απόρρητο των καταθέσεων>> (Το απόρρητο των τραπεζικών εργασιών γενικά προστατεύεται από το άρθρο 371 του Ποινικού Κώδικα, το οποίο ορίζει ότι τιμωρούνται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ένα έτος όσοι φανερώνουν, ιδιωτικά απόρρητα που τους τα εμπιστεύθηκαν ή τα οποία περιήλθαν σε γνώση τους, λόγω του επαγγέλματος ή της ιδιότητας τους). Σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος αυτού:

- οι καταθέσεις σε χρήμα στις ελληνικές τράπεζες (κι όχι οι καταθέσεις αξιών για φύλαξη) χαρακτηρίζονται απόρρητες
- Οι Διοικητές, μέλη του Δ.Σ. ή άλλων συλλογικών οργάνων ή υπάλληλοι τραπεζών που παρέχουν με οποιοδήποτε τρόπο οποιαδήποτε πληροφορία για τις τραπεζικές καταθέσεις τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών
- Δεν υφίσταται απόρρητο εφόσον η παροχή πληροφοριών κριθεί απόλυτα αναγκαία με απόφαση ημεδαπού δικαστηρίου για την ανίχνευση και τον κολασμό καιουργημάτων που τελέστηκαν μέσα στην ελληνική επικράτεια.

Ο νομοθέτης, εντούτοις, βρέθηκε στην ανάγκη να διασπάσει το τραπεζικό απόρρητο στις εξής περιπτώσεις: (α) σε περίπτωση πληρωής ανάλυπτης επιταγής η τράπεζα είναι υποχρεωμένη να βεβαιώσει ότι δεν υπάρχουν σ'αυτήν τα απαιτούμενα για την πληρωμή της επιταγής διαθέσιμα (Ν.Δ. 1325/72), (β) στις περιπτώσεις κληρονομίας ή δωρεάς καταθέσεων οπότε για όλες τις μορφές καταθέσεων (εκτός από τις καταθέσεις σε διαζευτικό κοινό λογαριασμό) είναι υποχρεωτική η παροχή πληροφοριών στον αρμόδιο οικονομικό έφορο, για την φορολογία των κληρονομιών και δωρεών (Ν.Δ. 118/73).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο κριτήριο, οι τράπεζες είναι δυνατό να διακριθούν σε ορισμένες κατηγορίες. Έτσι:

Με κριτήριο την τοπική έκταση των εργασιών τους, οι τράπεζες διακρίνονται σε **τοπικές**, **εθνικές**, και **διεθνείς**.

Ανάλογα με το φορέα τους διακρίνονται σε **δημόσιες** όταν ο φορέας τους είναι το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. και **ιδιωτικές**, όταν οι φορείς τους είναι πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Ανάλογα με τον κλάδο οικονομίας που προορίζονται να εξυπηρετήσουν διακρίνονται σε **εκδοτικές**, **εμπορικές**, **αγροτικές**, **ναυτιλιακές**, **εξαγωγικές**, **κτηματικές** κ.λ.π..

Ανάλογα με τον τρόπο συγκέντρωσης των κεφαλαίων τους και το είδος των πιστωτικών εργασιών στις οποίες επιδίδονται διακρίνονται σε **εκδοτικές**, **εμπορικές**, **επενδύσεων** (Με κριτήριο τον τρόπο πορισμού των κεφαλαίων τους είναι δυνατό να διακριθούν σε: **ιδιωτικές**, **ημικρατικές**, **κρατι-**

κές, συνεταιριστικές κ.λ.π..

Στη συνέχεια προβαίνουμε σε συνοπτική ανάπτυξη των επιμέρους κατηγοριών τραπεζών, αναφέροντας ταυτόχρονα και τις τράπεζες καθεμιάς κατηγορίας που λειτουργούν σήμερα (1988) στη χώρα μας.

ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Κάθε χώρα με αναπτυγμένο τραπεζικό σύστημα έχει μία ε κ - δ ο τ ι κ ή ή κ ε ν τ ρ ι κ ή τράπεζα, που έχει σαν κύρια αποστολή την άσκηση της νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής στη χώρα. Στην Ελλάδα, εκδοτική (κεντρική) τράπεζα είναι η Τράπεζα της Ελλάδος που ιδρύθηκε με το νόμο 3424/1927 και άρχισε να λειτουργεί το 1928. Είναι ανώνυμη εταιρεία οι μετοχές της οποίας βρίσκονται κυρίως στην κατοχή νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Γι' αυτό η Τράπεζα ελέγχεται από το Κράτος, το οποίο διορίζει τη διοίκησή της και συμμετέχει, κατά το σημαντικότερο ποσοστό στα κέρδη της.

Οι κυριότερες λειτουργίες της Τράπεζας είναι οι εξής:

- α) Έχει το αποκλειστικό προνόμιο της έκδοσης τραπεζογραμματίων.
- β) Κατευθύνει και ελέγχει την κεφαλαιαγορά με ανάλογες αυξομειώσεις των επιτοκίων, με αναπροεξόφληση του χαρτοφυλακίου των εμπορικών τραπεζών ή και απευθείας προεξοφλήσεως, καθώς και με την υποχρεωτική κατάθεση σ' αυτήν ενός ποσοστού από τις καταθέσεις ιδιωτών στις εμπορικές τράπεζες.
- γ) Διαχειρίζεται τα συναλλάγματικά αποθέματα του Κράτους και διενεργεί το σχετικό έλεγχο. Διαθέτει το μονοπώλιο στη διαχείριση του χρυσού.
- δ) Αποτελεί τον ταμιακό διάχειριστή του Δημοσίου, παρέχει διάφορες πιστώσεις και προκαταβολές για λογαριασμό του, εκδίδει και εξυπηρετεί ομολογιακά δάνεια κ.λ.π..

ε) Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τις εισαγωγές και εξαγωγές ασκεί ποικιλοτρόπως τον έλεγχο και την εποπτεία σε όλες τις εμπορικές τράπεζες, σε συνεργασία και με άλλα κρατικά όργανα και με έκδοση ειδικών εγκυκλίων και οδηγιών γύρω από τα θέματα εγκρίσεων και συναλλαγματικών διατυπώσεων.

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Είναι πιστωτικά ιδρύματα, που αποβλέπουν στη χρηματοδότηση του γεωργικού τομέα της οικονομίας με την άσκηση της αγροτικής πολιτικής. Όταν φορέας αυτών είναι το Κράτος δεν έχουν συνήθως κερδοσκοπικό χαρακτήρα, αλλά αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση των αγροτών, την ανάπτυξη της γεωργικής οικονομίας και την αύξηση του αγροτικού εισοδήματος.

Στη Χώρα μας, τράπεζα της κατηγορίας αυτής είναι η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, που ιδρύθηκε με το νόμο 4332/1929 και ανήκει εξολοκλήρου στο Κράτος. Δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα, αλλά τα κέρδη της διαθέτονται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του αγρότη. Χρηματοδοτεί τους αγρότες με δάνεια βραχείας, μέσης και μακράς προθεσμίας, ανάλογα με τις επιδιώξεις της αγροτικής πολιτικής, τα δε απαραίτητα κεφάλαια αντλεί από προικοδοτήσεις του Δημοσίου, χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας Ελλάδος και από καταθέσεις των αγροτών, ιδιωτών και οργανισμών.

ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι τράπεζες επενδύσεων ασχολούνται με την ανάληψη ή διάθεση ομολογιακών δανείων, μετοχών, και παρόμοιων χρεογράφων, την αγοραπωλησία αυτών και γενικά με την υποβοήθηση των επιχειρήσεων στην εξεύρεση κεφαλαίων, προβαίνουν στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή συμμετέχουν σε υπάρχουσες, διαχειρίζονται χαρτοφυλάκια τίτλων κ.λ.π.

Οι τράπεζες α ν ά π τ υ ξ η ς εκτελούν πολλές από τις παραπάνω εργασίες, αλλά ασχολούνται κυρίως με τη χορήγηση μακροπροθέμων δανείων στις επιχειρήσεις για παραγωγικούς σκοπούς, με στόχο την οικονομική ανάπτυξη των χωρών τους.

Στη χώρα μας λειτουργούν σήμερα οι εξής τράπεζες επενδύσεων και οικονομικής ανάπτυξης:

α) Η Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως (Ε.Τ.Β.Α.).

Ιδρύθηκε με το Ν.Δ. 4366/1964 και λειτουργεί με τη μορφή μονομετοχικής ανώνυμης εταιρείας, αφού το μετοχικό της κεφάλαιο ανήκει εξολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο. Σκοπός της Ε.Τ.Β.Α. είναι η προώθηση της βιομηχανικής, μεταλλευτικής, ναυτιλιακής και τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, παρέχοντας δάνεια, τεχνική και οργανωτική βοήθεια στις επιχειρήσεις, προσελκύοντας ξένα κεφάλαια για παραγωγικές επενδύσεις κ.λ.π.. Τα αναγκαία για την πραγμάτωση των σκοπών της κεφάλαια προέρχεται από το Δημόσιο, από έκδοση ομολόγων, με δάνεια από το εξωτερικό και από μακροπρόθεσμες καταθέσεις.

β) Η Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως (Ε.Τ.Ε.Β.Α.)

Ιδρύθηκε το 1963 από την Εθνική Τράπεζα, που κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών της, και από ξένες τράπεζες και ιδιώτες. Σκοπού της είναι η προώθηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον επιχειρηματικό τομέα, η ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιοαγοράς, η δημιουργία μόνιμου φορέα, ο οποίος να συνδέει την ελληνική επιχείρηση με το ξένο κεφάλαιο, κ.λ.π.. Για την επίτευξη των σκοπών της, προβαίνει σε χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων, ενισχύει παραγωγικές βιομηχανίες, προβαίνει στην ίδρυση σοβαρών επιχειρήσεων, και συχνά συμμετέχει σ' αυτές, καλύπτει την έκδοση ομολογιακών δανείων, κ.λ.π..

Τα αναγκαία για την εκπλήρωση των σκοπών της κεφάλαια πο-

ρίζεται από την έκδοση ομολόγων κ.λ.π.

γ) Η Τράπεζα Επενδύσεων

Ιδρύθηκε το 1962 από τις τράπεζες Εμπορική και Ιονική - Λαϊκή και ορισμένες ξένες τράπεζες και εταιρίες. Βασικός σκοπός αυτής είναι η προώθηση της βιομηχανικής δραστηριότητας και η ανάπτυξη της κεφαλαιοαγοράς στη χώρα μας.

ΚΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι κτηματικές τράπεζες χορηγούν κυρίως μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια για πάγιες και ιδίως κτιριακές εγκαταστάσεις. Τα απαραίτητα κεφάλαια πορίζονται από καταθέσεις του κοινού από ομολογιακά δάνεια που εκδίδουν και από χρηματοδοτήσεις της κεντρικής τράπεζας.

Στη χώρα μας λειτουργούν οι ακόλουθες δύο κτηματικές τράπεζες:

α) Η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος

Ιδρύθηκε το 1927 με βάση το νόμο 3221/1924 <<Περί Κτηματικών Τραπεζών>> με σκοπό την άσκηση κτηματικής πίστης. Χορηγεί στεγαστικά δάνεια με υποθήκη επί ακινήτων, δάνεια σε τουριστικές βιομηχανικές και συγκοινωνιακές επιχειρήσεις, καθώς και δάνεια σε Δήμους, Κοινότητες, Νοσοκομεία, εκπαιδευτήρια και άλλα κοινωφελή ιδρύματα και εφαρμόζει με επιτυχία το θεσμό του Στεγαστικού Ταμείου. Τα κεφάλαια της αντλεί από καταθέσεις του κοινού και από χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας Ελλάδος. Ελέγχεται από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, που κατέχει το 44% περίπου των μετοχών της και από το Κράτος που, μέσω των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατέχει το 22% περίπου των μετοχών της.

β) Η Εθνική Στεγαστική Τράπεζα

Πρόκειται για την Τράπεζα Υποθηκών που ιδρύθηκε το 1930 από

την Εθνική Τράπεζα και μετονομάστηκε το 1938 σε Εθνική Στεγαστική Τράπεζα. Ελέγχεται από την Εθνική Τράπεζα, η οποία της χορηγεί τα αναγκαία για την δράση της κεφάλαια. Οι εργασίες της είναι περιορισμένες και συνίστανται στην παροχή μακροπρόθεσμων δανείων, ιδίως στους απόδημους Έλληνες, τα οποία εξασφαλίζονται με υποθήκη.

ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Πρόκειται για τράπεζες ειδικευμένες στην παροχή ειδικών υπηρεσιών στον εισαγωγικό, και εξαγωγικό εμπόριο της χώρας και στη χρηματοδότηση των εξαγωγών με σκοπό την προώθησή τους. Στη χώρα μας τέτοιες τράπεζες μπορούν να ιδρυθούν με βάση το Ν.Δ.116/1973.

ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Πρόκειται για τράπεζες ειδικευμένες στη χρηματοδότηση των ναυτιλιακών και ναυπηγικών επιχειρήσεων και γενικά στην άσκηση της ναυτιλιακής πίστης. Τέτοιες τράπεζες μπορούν να ιδρυθούν στη χώρα μας με βάση το Ν.Δ. 1321/1972.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι εμπορικές Τράπεζες ή Τράπεζες καταθέσεων, είναι οι Τράπεζες που προσπορίζονται τα κεφάλαιά τους κυρίως από καταθέσεις του κοινού και τα οποία δανείζουν, κατά κανόνα βραχυπρόθεσμα, με υψηλότερο τόκο στις επιχειρήσεις. Επειδή η λογιστική και ελεγκτική των τραπεζών αυτών αποτελούν το θέμα της παρούσης εργασίας, στα επόμενα γίνεται λεπτομερειακή ανάπτυξη των εργασιών των τραπεζών της κατηγορίας αυτής. Εδώ μόνο αναφέρουμε ότι σήμερα (1988) λειτουργούν στη χώρα μας οι παρακάτω εμπορικές Τράπεζες και υποκαταστήματα ξένων Τραπεζών.

α) Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Ιδρύθηκε το 1841 και διαθέτει σήμερα 477 καταστήματα στο εσω-

τερικό της χώρας μας και 51 στο εξωτερικό. Η πλειοψηφία του κεφαλαίου της κατέχεται από δημόσιους οργανισμούς και ιδρύματα, και μέσω αυτών, ελέγχεται από το Κράτος.

β) Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος

Ιδρύθηκε το 1907 και διαθέτει σήμερα 204 καταστήματα, 61 θυρίδες, 12 ανταλλακτήρια συναλλάγματος, 1 Πρακτορείο και 30 αυτοκινητοτράπεζες. Ελέγχεται από το Κράτος.

γ) Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος

Προήλθε από τη συγχώνευση, το 1958, της Ιονικής Τράπεζας (1839) με τη Λαϊκή Τράπεζα (1905). Ελέγχεται από την Εμπορική Τράπεζα και έμμεσα από το Κράτος. Διατηρεί υποκαταστήματα στις περισσότερες πόλεις της χώρας μας..

δ) Τράπεζα Πίστεως

Η Τράπεζα αυτή ιδρύθηκε στην Καλαμάτα το 1918 με την επωνυμία <<Τράπεζα Καλαμών>> και συγχωνεύθηκε με τον τραπεζικό οίκο <<Ι.Φ.Κωστόπουλος και Σία>> που λειτουργούσε από το 1879 στην ίδια πόλη. Το 1972 η τράπεζα μετονομάστηκε σε <<Τράπεζα Πίστεως>>. Είναι ιδιωτική Τράπεζα και στα κεφάλαιά της συμμετέχουν και ξένοι τραπεζικοί οίκοι.

ε) Γενική Τράπεζα της Ελλάδος

Ιδρύθηκε το 1937 από το Μετοχικό Ταμείο Στρατού που είναι και ο κυριότερος μέτοχός της και γι' αυτό, μέχρι πριν λίγα χρόνια, η επωνυμία της ήταν <<Τράπεζα Μετοχικού Ταμείου Στρατού>>. Ενώ αρχικά οι εργασίες της αποσκοπούσαν στην εξυπηρέτηση των αξιωματικών και γενικά του στρατού, σήμερα εργάζεται ως εμπορική Τράπεζα.

στ) Τράπεζα Επαγγελματικής Πίστεως

Ιδρύθηκε το 1924 με την επωνυμία <<Καπνοβιομηχανία και Τρά-

πεζα Β.Καραβασίλη>>. Το 1937 αποχωρίστηκε ο κλάδος της καπνοβιομηχανίας και το 1952 έλαβε τη σημερινή της επωνυμία. Ελέγχεται από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

ζ) Τράπεζα Πειραιώς

Ιδρύθηκε το 1961 από ομάδα επιχειρηματιών. Σήμερα ελέγχεται από την Εμπορική Τράπεζα.

η) Τράπεζα Εργασίας

Ιδρύθηκε από όμιλο επιχειρηματιών το 1975. Οι μετοχές της τράπεζας ανήκουν σε ιδιώτες, από τους οποίους κανένας δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο από 5%.

θ) Τράπεζα Αττικής

Ιδρύθηκε το 1924. Κύριοι μέτοχοι αυτής είναι η Εμπορική Τράπεζα και η BANQUE NATIONAL DE PARIS.

ι) Τράπεζα Κρήτης

Ιδρύθηκε το 1973 από όμιλο επιχειρηματιών και ανήκει σε ιδιώτες.

ια) Τράπεζα Αραβοελληνική

Ιδρύθηκε το 1978 και αποβλέπει στη διευκόλυνση των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδος και Αραβικών Χωρών. Το κεφάλαιό της ανήκει κατά 40% στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και κατά 60% σε διάφορες αραβικές τράπεζες και οργανισμούς.

ιβ) Τράπεζα Κεντρικής Ελλάδος

Πρόκειται για παλαιά τράπεζα που λειτουργούσε από το 1936 με την επωνυμία <<Τράπεζα Κροκομουζέλη>>. Μετά από αλληπάλληλες μετονομασίες, το 1979 απόκτησε την παραπάνω σημερινή της επωνυμία. Είναι αμιγώς ελληνική Τράπεζα και ανήκει σε ιδιώτες.

ιγ) Τράπεζα Μακεδονίας - Θράκης

Ιδρύθηκε το 1978 από τις εμπορικές και βιομηχανικές οργανώσεις της Βόρειας Ελλάδας, με έδρα την Θεσσαλονίκη.

Εξάλλου, στη χώρα μας λειτουργούν σήμερα τα ακόλουθα Υποκαταστήματα ή γραφεία ξένων Τραπεζών:

- 1.AMERICAN EXPRESS IBC
- 2.BANK OF AMERICA
- 3.ALGEMENE BANK NEDERLAND
- 4.ARAB BANK LTD
- 5.BANK SADERAT IRAN
- 6.ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ Α.Ε.
- 7.BANQUE NATIONAL DE PARIS
- 8.BANQUE PARIBAS
- 9.BARCLAYS BANK INTERNATIONAL LTD
- 10.CITIBANK N.A.
- 11.CONTINENTAL BANK
- 12.CREDIT COMMERCIAL DE FRANCE
- 13.MIDLAND BANK
- 14.SOCIETE GENERALE
- 15.NATIONAL WESTMINSTER BANK
- 16.THE BANK OF NOVA SCOTIA
- 17.THE CHASE MANHATTAN BANK
- 18.IST NATIONAL BANK OF CHICAGO
- 19.ROYAL BANK OF SCOTLAND PLC
- 20.BANCA COMMERCIALE ITALIANA (Αντιπρ.γραφείο)
- 21.BANKERS TRUST COMPANY (Αντιπρ.γραφείο)
- 22.BANQUE DES SCHANGES INTRNATIONAUX B.D.E.I. PARIS (Αντιπρ.γραφείο)
- 23.BAYERISCHE VEREINS BANK A.G; (Αντιπρ.γραφείο)
- 24.CREDIT LYONNAIS (Αντιπρ.γραφείο)
- 25.L'EUROPEENNE DE BANQUE (Αντιπρ.γραφείο)
- 26.MANUFACTURES HANNOVER TRUST CO (Αντιπρ.γραφείο)
- 27.TRADE DEVELOPMENT BANK OVERSEAS INC (Αντιπρ.γραφείο)

28. HAMBRO. BANK LTD (Αντιπρ. γραφείο)

29. DRESDNER BANK (Αντιπρ. γραφείο)

30. SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN (Αντιπρ. γραφείο)

31. NEDERLANDSE SCHEEPHYPOTHEEK BANK N.V. (Αντιπρ. γραφείο)

ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Στη χώρα μας, ειτός από τις τραπεζικές επιχειρήσεις, λειτουργούν οι ακόλουθοι δύο πιστωτικοί οργανισμοί:

α) Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Πρόκειται περί νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, που ιδρύθηκε με το νόμο 1608/1918, και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών. Οι κυριότερες εργασίες του είναι: (1)η αποδοχή, φύλαξη, και διαχείριση των κάθε φύσης παρακαταθηκών, (2)η ταμιακή διαχείριση των κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ.. (3)η παροχή δανείων για έργα παραγωγικά, κοινής ωφέλειας και ειπολιτιστικά κ.λ.π. καθώς και στους δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. για την απόκτηση κατοικίας, (4)η αποδοχή καταθέσεων από το κοινό, η ενοικίαση θυρίδων κ.λ.π..

β) Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο

Ιδρύθηκε με το νόμο 3446/1909 και άρχισε να λειτουργεί το 1915. Αποτελεί αυτοτελή Δημόσια Υπηρεσία και τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Συγκοινωνιών. Δέχεται καταθέσεις σε λογαριασμό ταμειυτηρίου και χορηγεί δάνεια μέσης και μακράς προθεσμίας σε Οργανισμούς δημόσιου συμφέροντος καθώς και στους δημόσιους υπαλλήλους για τη στέγασή τους.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν οι εξής Τράπεζες:

- 1) Τράπεζα Ελλάδος από το 1928 (σαν εκδοτική Τράπεζα)
- 2) Εθνική Τράπεζα από το 1841
- 3) Εμπορική Τράπεζα από το 1907
- 4) Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα από το 1958

- 5) Τράπεζα Πιστώσεως από το 1918
- 6) Γενική Τράπεζα από το 1937
- 7) Τράπεζα Επαγγελματικής Πιστώσεως από το 1924
- 8) Τράπεζα Αττικής από το 1925
- 9) Τράπεζα Πειραιώς από το 1916
- 10) Κεντρική Τράπεζα της Ελλάδος από το 1979
- 11) Τράπεζα Κρήτης από το 1973
- 12) Τράπεζα Εργασίας από το 1975
- 13) Τράπεζα Μακεδονίας Θράκης από το 1978

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Λογαριασμοί ενεργητικού

ΤΙΤΛΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

ΤΑΜΕΙΟ

ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΑΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΑΓΩΝ ΙΔΙΩΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΔΡΧ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΚΡ. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

ΧΟΡΗΓΗΣ. ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

ΧΟΡΗΓΗΣ. ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΧΡΗΓΗΣΕΙΣ

ΧΟΡ. ΜΕ ΕΝΕΧ. ΔΙΚΑΙΟΓΡΑΦΑ

ΧΟΡ. ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

ΚΑΘΥΣΤ. ΜΕ ΠΡΟΣΩΠ. ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΚΑΘΥΣΤ. ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

ΚΑΘΥΣΤ. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓ.

ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

ΕΞΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ
ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ Ε.Ε.
ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΘ.-ΠΡΟΚ.ΑΤ.ΔΑΣΜ.ΓΙΑ ΤΕ
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤ/ΤΩΝ
ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
Φ.Π.Α. ΕΠΙ ΔΑΠ.ΕΚΠΤΙΠΤΟΜΕΝΟΣ
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ
ΣΥΝΕΙΣΦ.ΤΡ.ΣΕ ΑΣΦΑΛ.ΟΡΓ.
ΣΥΝΟΛΑ

Λογαριασμοί Ενεργητικού

1) ΤΙΤΛΟΣ Γενικού Λογαριασμού:

Στην Τραπεζική Λογιστική όταν λέμε <<Γενικός Λογαριασμός>> εννοούμε ομάδα ομοειδών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων της Τράπεζας, αυξομειούμενοι από την δράση των υπηρεσιών της και παρακολουθούμενη από ωρισμένη υπηρεσία επιφορτισμένη με την αντίστοιχη δραστηριότητα.

Από το παραπάνω ορισμό συνάγεται ότι ομοειδείς υποχρεώσεις ή απαιτήσεις συνθέτουν τους Γενικούς Λογαριασμούς

Από την νέα έννοια που προέκυψε, οι Ειδικοί Λογαριασμοί, ορίζονται σαν μερικές αυτοτέλεις απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της Τράπεζας.

Οι υποχρεώσεις ή οι απαιτήσεις παρουσιάζουν ομοιομορφία και σύμφωνα με αυτά που παρουσίασα πιο πάνω αποτελούν ένα Γενικό Λογαριασμό.

2) Τράπεζα της Ελλάδος:

Στην Τράπεζα Ελλάδος έχει ανατεθεί η άσκηση ορισμένων λειτουργιών που είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοδοτικού συστήματος μιας οικονομίας.

Οι λειτουργίες αυτές είναι διαφορετικές από αυτές των λοιπών Πιστωτικών Οργανισμών και δεν είναι δυνατό ν' ασκούνται από αυτούς, δεδομένου ότι συχνά έρχονται σε σύγκρουση με τις λοιπές λειτουργίες και στόχους τους. Στην Ελλάδα καθήκοντα Κεντρικής Τράπεζας έχει αναλάβει η Τράπεζα Ελλάδος από το 1928, ενώ μέχρι τότε και από το χρόνο της ιδρύσεως της (1841) τα ασκούσε η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, σαν το μεγαλύτερο Πιστωτικό ίδρυμα της Χώρας.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες της Κεντρικής Τράπεζας είναι οι εξής:

α) Ρύθμιση της προσφοράς και του κόστους του χρήματος κατά τρόπο που ν' ανταποκρίνεται στις γενικότερες ανάγκες της Οικονομίας. Στα πλαίσια της λειτουργίας αυτής η Κεντρική Τράπεζα έχει το Εκδοτικό Προνόμιο και είναι σε θέση να ρυθμίζει τον όγκο της νομισματικής κυκλοφορίας. Σκοπός της λειτουργίας αυτής είναι οπ εφοδιασμός της Οικονομίας με χρηματικά μέσα σε τέτοιο βαθμό ώστε αφ' ενός να μην προξενούνται δυσκολίες στην οικονομική δραστηριότητα από τυχόν στενότητα χρήματος και αφ' ετέρου να μην διαταράσσεται η ισορροπία των τιμών στην Οικονομία, λόγω υπερβολικής ή, ανεπαρκούς ποσότητας χρηματικών μέσων σε σχέση με τον όγκο των προσφερόμενων αγαθών.

β) Ρύθμιση του κόστους του χρήματος, δηλαδή των επιτοκίων

Στην Ελλάδα η ρύθμιση των επιτοκίων γίνεται από τη Νομισματική Επιτροπή, που είναι ιδιαίτερο όργανο με ευρύτερες αρμοδιότητες και στο οποίο συμμετέχει ο Διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος. Λόγω της φύσεως όμως του θέματος, η Τράπεζα της Ελλά-

δος έχει βαρύνουσα θέση στη διαμόρφωση των επιτοκίων και γενικά των ζητημάτων που αφορούν τα νομισματικά και πιστωτικά μεγέθη της Οικονομίας. Με τη ρύθμιση των επιτοκίων η Κεντρική Τράπεζα επηρεάζει ένα από τους βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της οικονομικής δραστηριότητας, δεδομένου ότι το ύψος των επιτοκίων καταθέσεων επηρεάζει την κατεύθυνση προς την οποία θα στρέψει το κοινό τις προτιμήσεις του για την τοποθέτηση των ρευστών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στα χέρια του, ενώ το ύψος των επιτοκίων χορηγήσεων επηρεάζει το κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων και την αποδοτικότητα της επενδυτικής δραστηριότητας στην Οικονομία.

γ) Διεκπεραίωση των ταμειακών και Τραπεζικών εργασιών του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο ρόλος αυτός της Κεντρικής Τράπεζας συνίσταται στη συγκέντρωση των δημόσιων χρημάτων από τα δημόσια Ταμεία, αλλά και από άλλα Νομικά Πρόσωπα Δικαίου και τον εφοδιασμό του Δημοσίου με τα χρηματικά ποσά που έχουν ανάγκη τα Δημόσια Ταμεία για την εκτέλεση των Χρηματικών Ενταλμάτων πληρωμής.

δ) Διαχείριση και διαφύλαξη των διαθεσίμων της χώρας σε χρυσό και συνάλλαγμα και άσκηση του συναλλαγματικού ελέγχου.

ε) Χρηματοδότηση του Δημοσίου, των Ειδικών Πιστωτικών Οργανισμών (Ε.Τ.Β.Α. - Α.Τ.Ε.) και ορισμένων δραστηριοτήτων που από τη φύση τους δεν καλύπτονται χρηματοδοτικά από τις λοιπές Τράπεζες, αλλά και παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων στις Εμπορικές Τράπεζες υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

στ) Εισήγηση μέτρων νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής στη Νομισματική Επιτροπή και έλεγχος των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, όσον αφορά την τήρηση των αποφάσεων και των κατευθύνσεων της Οικονομικής Πολιτικής στον Πιστωτικό τομέα.

Η Κεντρική Τράπεζα χαράζει τα γενικότερα πλαίσια μέσα στα οποία μπορεί να αναπτυχθεί ο χρηματοδοτικός μηχανισμός της χώρας και ειδικότερα ένα υγιές Τραπεζικό σύστημα.

Έτσι, βασική επιδίωξη της Πολιτικής της Τραπέζης της Ελλάδος μεταπολεμικά ήταν η προώθηση της προσπάθειας ανάπτυξεως της οικονομίας μέσω της ρυθμίσεως του μεγέθους των πιστώσεων αλλά και του ποιοτικού επηρεασμού των πιστώσεων.

Εξάλλου, με την μεταπολεμική κρίση, ήταν ανάγκη το κοινό που εμπιστεύεται τις αποταμιεύσεις του στα Πιστωτικά Ιδρύματα, να έχει τη βεβαιότητα ότι τα κεφάλαια αυτά θα τύχουν καλής διαχειρίσεως και θ' αξιοποιηθούν για οικονομικά ορθολογικούς σκοπούς.

Για να εξασφαλιστούν οι λειτουργίες αυτές μπορεί να έχουν σα συνέπεια τον κλονισμό της σταθερότητας της οικονομίας ή τον περιορισμό των δυνατοτήτων ανάπτυξεως της -θεσπίστηκαν ορισμένοι κανόνες που συντελούν στην προστασία των αποταμιευτικών κεφαλαίων του κοινού και στην εμπιστοσύνη προς τα Τραπεζικά ιδρύματα γενικότερα όπως:

1) Επιβάλλονται περιορισμοί πάνω στους τρόπους με τους οποίους οι Πιστωτικοί Οργανισμοί μπορούν να διαθέτουν τα κεφάλαια που συγκεντρώνουν, ώστε να μην προβαίνουν σε χρηματοδοτήσεις αμφίβολης φερεγγυότητας ή υπερβολικά ριψοκίνδυνες.

Για το λόγο αυτό δεν επιτρέπεται η παροχή δανείων στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, η πέρα από ένα ορισμένο ποσοστό των ιδίων Κεφαλαίων διάθεση χρηματοδοτικών μέσων σε μια μόνη επιχείρηση, η απεριόριστη κτήση μετοχικών τίτλων.

2) Καθορίζονται τα ανώτατα όρια επιτοκίων που οι Πιστωτικοί Οργανισμοί μπορούν να καταβάλλουν στους πιστωτές τους ή να αποκτήσουν από τους δανειζόμενους, ώστε αφ' ενός να υπάρχει εν-αρμονισμός μεταξύ πιστωτικής και γενικότερης οικονομικής πο-

πολιτικής και αφ'ετέρου να αποφεύγονται ανεπιθύμητες για τα Τραπεζικά Ιδρύματα και το Πιστωτικό σύστημα μιας χώρας μορφές ανταγωνισμού μεταξύ των Τραπεζών κατά τη συγκέντρωση και διάθεση Κεφαλαίων.

3) Με το σκοπό να επιτευχθεί μια κατά το δυνατόν ορθολογιότερη αξιοποίηση των χρηματικών πόρων της Οικονομίας και ν' αποφευχθούν σπατάλες, θεσπίστηκαν ορισμένα πλαίσια και κατευθύνσεις, μέσα στα οποία μπορεί ή επιβάλλεται ν' αναπτυχθεί η Τραπεζική Πιστωτική δραστηριότητα και που αποτελούν το περιεχόμενο των ποσοτικών και ποιοτικών ελέγχων.

3) Ταμείο: Ο λογαριασμός Ταμείο χρεώνεται με τα υφιστάμενα στοιχεία και τις αυξήσεις και πιστώνεται με τις μειώσεις.

4) Γραφείο Συμφηφισμού: Η δημιουργία των Γραφείων Συμφηφισμού, δεν οφείλεται σε απλή Τραπεζική Επινόηση, αλλά στην ικανότητα των Άγγλων Τραπεζιτών να διαβλέψουν ότι με μια απλή μέθοδο είναι δυνατή η διευθέτηση μεγάλου όγκου πληρωμών χωρίς τη μετακίνηση νομίσματος:

Η ίδρυση των γραφείων αυτών υπήρξε από τη μια μεριά το αναγκαίο επακόλουθο μετά την τεράστια αύξηση του αριθμού των οικονομικών συναλλαγών των διενεργουμένων με επιταγές, και από την άλλη της προσπάθειας για βελτίωση της οικονομικότητας των Τραπεζικών εκμεταλλεύσεων. Με βάση το σύστημα συμφηφισμού μέσω του Γραφείου Συμφηφισμού μόνον ο διακανονισμός του τελικού υπολοίπου ενεργείται σε μετρητά, πράγμα που περιορίζει αισθητά τα προς τούτο διαθέσιμα μέσα πληρωμής.

Το Ελληνικό Γραφείο Συμφηφισμού:

Ιδρύθηκε το 1928. Σ' αυτό μετέχουν όλες οι Τράπεζες που βρί-

σκονται στην Ελλάδα. Τα υπόλοιπα των εικαθαρίσεων φέρονται σε χρέωση ή πίστωση λογαριασμού των Τραπεζών, που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Εάν κάποια πληρώτρια Τράπεζα αρνηθεί τη πληρωμή επιταγής, πρέπει να την επιστρέψει στο Γραφείο Συμφηφισμού μέσα στην επόμενη ημέρα από την αναγγελία σ' αυτήν της πληρωμής της επιταγής, και να αναφέρει και τους λόγους της μη πληρωμής. Η επιταγή αυτή επιστρέφεται στην κομίστρια Τράπεζα.

Αντικείμενο του Γραφείου Συμφηφισμού:

Αντικείμενον του Γραφείου αυτού είναι ο Συμφηφισμός των επιταγών που αγοράζονται από τις Τράπεζες που μετέχουν σ' αυτό.

Κάθε Τράπεζα - μέλος του γραφείου Συμφηφισμού προσκομίζει σ' αυτό αυθημερόν τις επιταγές που οι λογαριασμοί των εκδοτών τους τηρούνται σε άλλες Τράπεζες. Αποτελεί σπανιότατη περίπτωση η σύμπτωση ολικού συμφηφισμού παραδιδομένων και παραλαμβανομένων επιταγών.

Το υπόλοιπο, χρεωστικό ή πιστωτικό, που προκύπτει, φέρεται με αντίστοιχη λογιστική εγγραφή σε χρέωση ή πίστωση του σχετικού λογαριασμού κάθε Τράπεζας που τηρείται στην Κεντρική Τράπεζα.

5) Αγορά Επιταγών Δημοσίου και Ιδιωτών

Οι Τραπεζικές επιταγές έχουν τα εξής στοιχεία:

- α) Τον τίτλο της εκδότριας Τράπεζας
- β) Τον τόπο και της ημερομηνίας εκδόσεως
- γ) Το όνομα του δικαιούχου (εις διαταγήν)
- δ) Την πληρώτρια Τράπεζα
- ε) Τις υπογραφές της εκδότριας Τράπεζας.
- στ) Το ποσό αριθμητικώς και ολογράφως
- ζ) Τον αριθμό της επιταγής

Οι ιδιωτικές επιταγές έχουν τα εξής στοιχεία

- α) Τον αριθμό της επιταγής
- β) Τον τόπο και την ημερομηνία εκδόσεως
- γ) Το όνομα του δικαιούχου (εις διαταγήν)
- δ) Την πληρώτρια Τράπεζα
- ε) Την υπογραφή του εκδότη
- στ) Το ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως
- ζ) Τον αριθμό του λογαριασμού του εκδότη

Αγορά και πώληση των ταξιδιωτικών επιταγών από τον πελάτη

Όταν θελήσει κανείς ταξιδιωτικές επιταγές απευθύνεται στη Τράπεζα του να τον προμηθεύσει. Πριν τις παραλάβει όμως ο αγοραστής πρέπει να υπογράψει πρώτα μπροστά στον αρμόδιο υπάλληλο στην ειδική θέση, για να μπορεί, η υπογραφή αυτή να ληφθεί σαν υπόδειγμα κατά την αγορά της επιταγής από την Τράπεζα.

Όταν δηλαδή ο δικαιούχος της επιταγής την παρουσιάσει στην Τράπεζα για να την εξοφλήσει πρέπει να υπογράψει για δεύτερη φορά, μπροστά στον υπάλληλο που θα την εξοφλήσει.

Η ομοιότητα των δύο υπογραφών είναι μια ένδειξη για την νομιμότητα του κομιστή, Εάν τυχόν ο Κομιστής της επιταγής παρουσιασθεί στην Τράπεζα και έχει ήδη υπογράψει ή προκύψουν αμβιβολίες για την ομοιότητα των δύο υπογραφών, τότε ο υπάλληλος ζητά από τον πελάτη να υπογράψει πάλι στο σπίσω μέρος της επιταγής.

Η τρίτη αυτή υπογραφή πρέπει να είναι η ίδια με την πρώτη που έβαλε ο κομιστής, όταν παρέλαβε τις ταξιδιωτικές επιταγές.

Εάν η επιταγή παρουσιασθεί από τρίτο πρόσωπο προς εξαργύρωση τότε η Τράπεζα πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα τα οποία θα εξασφαλίσουν την είσπραξη της. Σε περίπτωση που τα μέτρα αυτά δεν είναι δυνατό να ληφθούν, ή ο κομιστής δεν είναι φερέγγυος,

η Τράπεζα τότε αρνείται την πληρωμή.

Η χρονική ισχύς των ταξιδιωτικών επιταγών δεν είναι η ίδια αλλά διαφέρει κατά Τράπεζα και κατά χώρα.

Στο σώμα της επιταγής συνήθως υπάρχει μια ή δύο λιθογραφημένες υπογραφές της Τράπεζας που τις εξέδωσε.

Οι μεγαλύτερες Τράπεζες εφοδιάζουν τους ανταποκριτές τους με τα υποδείγματα των εξουσιοδοτημένων υπογραφών τους, για να μπορούν να κάνουν αντιπαραβολή των υπογραφών, όπου χρειάζεται.

Αγορά επιταγών σε συνάλλαγμα <<Κλήριγκ>>

Οι επιταγές αυτές εμφανίζονται είτε σαν κοινές επιταγές, είτε σαν ταξιδιωτικές.

Για την αγορά τους πρέπει να προηγηθεί η κάλυψη στην Τράπεζα της Ελλάδος, η δραχμοποίηση του καλύμματος και στη συνέχεια η πίστωση της αγοράστριας Τράπεζας με το ισόποσο διαφορετικά η αγορά αυτών των επιταγών περιλαμβάνει κινδύνους καθυστέρησης αν το <<κλήριγκ>> είναι παθητικό, και οι επιταγές αυτές υπάγονται στους γενικούς κανόνες <<περί επιταγών>> και χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή για την διαπράγμάτευση τους.

Ιδιωτικές επιταγές:

Οι επιταγές αυτές εκδίδονται από ιδιώτες σε βάρος καταθέσεων που έχουν σε Τράπεζες.

Αποτελούν όργανο πληρωμής και εξοφλήσεως, και αντικαθίστουν από οικονομικής απόψεως την κυκλοφορία μετρητών χρημάτων.

Επιταγές Δημοσίου:

Οι επιταγές αυτές εκδίδονται από το Δημόσιο για ταχύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, αλλά και των Κρατικών Υπηρεσιών, όπως π.χ. για πληρωμή συντάξεων στους συνταξιούχους του Δημοσίου.

Σύμφωνα με το παραπάνω ορισμό η επιταγή εμφανίζει σχέση συμβάσεως μεταξύ εκδότη και πληρωτή.

Όπως μάλιστα ο Νόμος 5960/1933 (άρθρ.3) «σύμβασις επιταγής είναι η σύμβασις η καταρτιζόμενη μεταξύ τραπεζης (πληρωτού) και πελάτου (εκδότη) αυτής, ρητώς ή σιωπηρώς, για την οποία η Τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώσει στην επιταγή στον πελάτη. Αν αυτή η σύμβαση είναι «άμισθος» δηλ. η Τράπεζα δεν αμείβεται, τότε αποτελεί σύμβαση εντολής, αν όμως αμείβεται τότε αποτελεί σύμβαση μισθώσεως υπηρεσιών.

6) Εικρεμεείς Λογαριασμοί

Όταν δημοσιεύεται η μηνιαία συνοπτική κατάσταση δεν είναι ισολογισμός αλλά απλό ισοζύγιο που δεν εμφανίζεται τα αποτελέσματα χρήσης του μηνός τα οποία μεταβάλλονται από μήνα σε μήνα που παρακολουθούνται από την υπηρεσία της ενημερώσεως της Διοίκησης. Οι αποτελεσματικοί λογαριασμοί περιλαμβάνονται στον συνοπτικό λογαριασμό «Εικρεμεείς Λογαριασμοί» μέχρι το τέλος της εικαθάρισης των αποτελεσμάτων, οπότε θα εμφανισθούν στον Γενικό Λογαριασμό «Κέρδη και Ζημιές».

7) Αγορά Συναλλάγματος

Γενικά τα κυριότερα είδη αγοράς συναλλάγματος, τα οποία εμφανίζονται στις καθημερινές συναλλαγές των Τραπεζών είναι τα εξής:

- 1) Αγορά ξένων τραπεζογραμματίων
- 2) Αγορά επιταγών σε ελεύθερο Συναλλάγμα
- 3) Αγορά Ταξιδιωτικών επιταγών
- 4) Αγορά επιταγών σε συνάλλαγμα «κλήριγκ»
- 5) Αγορά συναλλάγματος που προέρχεται από εμβάσματα (εντολές)

εξωτερικού σε συνάλλαγμα <<κλήριγκ>>

8) Αγορά των πιστωτικών επιστολών εξωτερικού

8) Κατηγορίες Συναλλάγματος

α) Ελεύθερο Συνάλλαγμα: Με τον όρο αυτό εννοούμε όλα τα μέσα πληρωμής τα οποία γίνονται διεθνώς αποδεκτά για την εξόφληση χρεαπαιτήσεων απευθείας μεταξύ των διαφόρων χωρών

β) Συνάλλαγμα κλήριγκ: Αντίθετα με το ελεύθερο συνάλλαγμα το <<κλήριγκ>> βασίζεται σε συμβάσεις οι οποίες ρυθμίζουν τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των διαφόρων χωρών συμφηφιστικώς.

Όταν το <<κλήριγκ>> ρυθμίζει τις συναλλαγματικές σχέσεις δύο χωρών, λέγεται <<διμερές>> ενώ όταν η ρύθμιση αφορά τρεις ή περισσότερες χώρες λέγεται <<τριμερές>> ή και <<πολυμερές>>.

Τα <<κλήριγκς>> καθιερώθηκαν στην χώρα μας με το Νόμο 5426/1932. Με βάση τον νόμον αυτόν εκδίδονται Υπουργικές αποφάσεις μετά από σχετικές συμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερομένων χωρών, οι οποίες καθορίζουν:

- 1) Την διάρκεια των συμβάσεων
- 2) Τις ποσότητες και την αξία των εμπορευμάτων που πρόκειται να ανταλλαγούν
- 3) Τους υπόλοιπους όρους των εμπορικών συναλλαγών.

Οι λογαριασμοί οι οποίοι αφορούν συνάλλαγμα <<κλήριγκ>> τηρούνται κατά χώρα στην Κεντρική Τράπεζα και όλες οι συναλλαγές των χρεωπιστώσεων γίνονται μέσω των λογαριασμών αυτών.

Επομένως ένα έμβασμα ή μια εικιαθάριση που διέρχεται από το <<κλήριγκ>> πρέπει να δραχματοποιηθεί (για την Ελλάδα) από τη Κεντρική Τράπεζα και να μεταφερθεί το προϊόν σε πίστωση της μεσολαβούσης Τράπεζας πρώτα και κατόπιν σε πίστωση του πελάτη. Και αντίστροφα κάλι με χρέωση του τηρούμενου στην Κεντρική Τράπεζα λογαριασμού της μεσολαβούσας Τράπεζας, η πρώτη προβαίνει σε έμβασμα του ποσού στην Κεντρική Τράπεζα της χώρας που αφορά η συναλλαγή

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Κατηγορίες χρηματοδοτούμενων:

Σύμφωνα με τους κανόνες των νομισματικών αρχών, μπορεί να χρηματοδοτηθούν οι Βιομηχανίες, οι Βιοτεχνίες, το εμπόριο και οι Επαγγελματίες καθώς και ωρισμένες ειδικότερες κατηγορίες όπως Τουριστικά - Ταξιδιωτικά γραφεία, Ξενοδοχεία, Οικοδομικές επιχειρήσεις κ.λ.π. Χρηματοδοτούνται δηλαδή η μεταποίηση, η κατασκευή και επισκευή προϊόντων και η μεταπώληση (εμπόριο). Επιθυμητές για την Τράπεζα μορφές είναι τα βιοτεχνικά δάνεια, όπου αντλούμε κεφάλαια από τα δεσμευμένα στην Τ.Ε. ειδικά κεφάλαια της ΑΝΕ 197/78 και τα οποία αν δεν χρησιμοποιηθούν παραμένουν εκεί επιτοκίζόμενα προς 6%, οι χρηματοδοτήσεις για πάγια της βιομηχανίας όπου αντλούμε κεφάλαια από άλλα δεσμευμένα κεφάλαια στην Τ.Ε. και τα οποία αν δεν χρησιμοποιηθούν επιτοκίζονται προς 13% και τέλος οι χρηματοδοτήσεις για προετοιμασία εξαγωγών.

Γνώμονας πρέπει να είναι η αποδοτικότητα των δανείων που χορηγούμε σε σχέση πάντοτε με το κόστος των καταθέσεων και τα λοιπά έξοδα της Τραπεζής καθώς και η δυνατότητα παραγωγικής χρησιμοποίησης και επιστροφής των χρημάτων.

Δάνεια προς τη Βιοτεχνία:

Τα δάνεια αυτά μπορεί να αντληθούν είτε από το ειδικό κεφάλαιο της ΑΝΕ 197/78 είτε από λοιπά διαθέσιμα της Τράπεζας. Δεδομένου όμως ότι το 10% των καταθέσεων κάθε μορφής μεταφέρονται στην Τ.Ε. για την δημιουργία αυτού του ειδικού κεφαλαίου από το οποίο υπάρχει πάντα περίσσειμα, αποφεύγουμε τη χρηματοδότηση από τα δικά μας διαθέσιμα, η οποία επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση της Κ.Υ.

Δάνεια για κεφάλαιο κινήσεως - αγοράς Α' υλών:

Χρηματοδοτούμε μέχρι το 30% του τζίρου του τελευταίου έτους ή του τελευταίου 12μήνου.

Επιστροφή σε 2 ή 3 το πολύ χρόνια με εξαμηνιαία περίοδο χάριτος. Μπορούμε επίσης να δώσουμε μέχρι 500 χιλιάδες ανεξαρτήτως τζίρου αλλά με εξόφληση σε 1 χρόνο, Γενικός λογαριασμός 240, ειδικός 280.000 όπως άλλωστε για όλα τα βιοτεχνικά δάνεια της ΑΝΕ 197/78. Επιτόκιο 17% + 0,50

Με νεώτερη απόφαση επιτρέπεται να χρηματοδοτούμε το 40% του τζίρου, αλλά δεν παρέχεται Ε.Ε.Δ. για το ποσό που αντιστοιχεί στο πέραν του 30% του τζίρου δηλαδή το 10% δεν καλύπτεται από εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου.

Στην ποινική ρήτρα ή σε ιδιαίτερη πρόσθετη πράξη η επιχείρηση θα αναλάβει την υποχρέωση προσκομίσσεως τιμολογίων αγοράς πρώτων υλών αναλόγου ποσού, μέσα σε δύο μήνες από την χορήγηση του δανείου.

Δάνεια για ανέγερση ή συμπλήρωση παγίων:

Μέχρι το 70% του έργου καθώς και της αξίας του οικοπέδου αλλά με τιμές βιομηχανικής περιοχής. Επιστροφή μέχρι 15 χρόνια με 2ετή περίοδο χάριτος. Αν το εργαστήριο είναι έτοιμο (για αγορά) μέχρι 8 εκατ. το ανώτερο, ειτός αν βρίσκεται σε βιομηχανική περιοχή, οπότε το ανώτερο ποσό χορήγησης είναι 12 εκατ.

Στις περιπτώσεις αγοράς έτοιμου εργαστηρίου, απαιτούνται:

- α) Να γίνει η αγορά και από το συμβόλαιο να προκύπτει ότι η επιχείρηση κατέβαλε στο πωλητή το 30% και ότι πιστώθηκε το υπόλοιπο 70% της αξίας που θα εξοφληθεί από δάνειο Τραπέζης μέσα σε 2-3 μήνες. Παράλληλα θα επιτρέπεται να δοθεί προσημείωση υπέρ της Τραπέζης, η οποία μετά την μεταγραφή της στο Υποθηκοφυλάκειο θα χορηγηθεί το δάνειο με επιταγή σε διαταγή

του πωλητή.

β) Άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας στο ακίνητο που θα αγοραστεί.

Σε περίπτωση απαλλαγής υποβάλλεται δήλωση Ν.105/69

γ) Αντίγραφο του κανονισμού συνιδιοκτησίας από το οποίο να προκύπτει ότι επιτρέπεται η εγκατάσταση του συγκεκριμένου αντικειμένου εργασίας στο χώρο που πρόκειται να αγοραστεί.

δ) Στην ποινική ρήτρα ή σε ιδιαίτερη πρόσθετη πράξη να αναφερθεί ότι η επιχείρηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να χρησιμοποιήσει αποκλειστικά και μόνο σαν εργαστήριο της ολόκληρο το χώρο που θα αγοραστεί χωρίς να επιτρέπεται η πώληση ή η εκμίσθωση του ή η χρησιμοποίηση του για άλλη χρήση.

Επίσης αν δεν τηρηθεί ο παραπάνω όρος η επιχείρηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει υπέρ του Δημοσίου την προβλεπόμενη ποινική ρήτρα και να δεχθεί τον υπολογισμό από την αρχή του επιτοκίου χρηματοδοτήσεως εσωτερικού εμπορίου που ίσχυε κατά την ημερομηνία υπογραφής της συμβάσεως

Δάνεια για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού

(καινούργια μηχανήματα)

Μέχρι το 70% της αξίας των μηχανημάτων και η χρηματοδότηση γίνεται με έκδοση δίγραμμης επιταγής για ολόκληρο το ποσό σε διατάγή του προμηθευτή. Επιστροφή μέχρι 7 χρόνια με ετήσια περίοδο χάρις.

Στη ποινική ρήτρα ή σε ιδιαίτερη πρόσθετη πράξη η επιχείρηση θα αναλάβει την υποχρέωση προσκομίσεως τιμολογίου αγοράς του μηχανήματος, μέσα σε 10 ημέρες, και πιστοποιητικού του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου για την εγκατάσταση και λειτουργία του μηχανήματος μέσα σε 6 το πολύ μήνες από την χορήγηση του δανείου.

Δάνεια για οργάνωση επιχειρήσεων

Δάνεια για πραγματοποίηση εξαγωγών

Μέχρι το 80% το πολύ της πιστώσεως εξωτερικού και των κλεισμένων πράξεων ή μέχρι το 90% των φορτωτικών εγγράφων.

Επιστροφή σε 6 περίπου μήνες από το προϊόν της δραχμοποίησης.

Υπάρχει η δυνατότητα καθορισμού ετησίου ορίου από την Υ.Β.Π. με χρηματοδότηση του 80% των παραγγελιών

Δάνεια για προετοιμασία παραγγελιών εσωτερικού

Μέχρι το 70% της σχετικής παραγγελίας. Χρειάζεται καλή εξακρίβωση της οικονομικής κατάστασης και της φερεγγυότητας του παραγγέλλοντος, στον οποίο θα κοινοποιηθεί με δικαστικό επιμελητή η απαίτηση του πιστούχου μας, η οποία θα έχει προηγουμένως εναχωρισθεί σ'εμάς.

Χρειάζεται επίσης καλή στάθμιση διότι με τη μορφή αυτή παρακάμπουμε το 30% ή 40% του τζίρου, έχοντας στα χέρια μας μόνο μια μη γεγεννημένη απαίτηση. Για τις παραπάνω μορφές όπου επιδιώκουμε έντονα την άντληση χρημάτων από τα ειδικά κεφάλαια της ΑΝΕ 197/78 μπορούμε να έχουμε και εγγύηση του Δημοσίου ως εξής:

- Μέχρι 3 εκατ. 100%
- Μέχρι 6 εκατ. 80%
- Μέχρι 80 εκατ. 60%

Αν όμως πρόκειται για δάνειο προετοιμασίας εξαγωγών οι εγγυήσεις είναι:

- Μέχρι 15 εκατ. 100%
- Μέχρι 25 εκατ. 90%
- Μέχρι 80 εκατ. 60%

Εφ' όσον: α) έχει ανοιχθεί ανέκκλητη πίστωση σε Αμερικανική, Καναδέζικη ή Ευρωπαϊκή Τράπεζα.

β) χορηγείται 30% τουλάχιστον του δανείου με δίγραμμη επιταγή σε διαταγή του προμηθευτή των πρώτων υλών.

γ) εγχωρηθεί το πριμ και η διαφορά τόκων.

Για δάνεια μεγάλου ποσού ή για κτιριακά ανεξαρτήτως ποσού, η Υ.Β.Π. προκειμένου να δώσει την εγγύηση του Δημοσίου, ζητάει και την ύπαρξη εμπράγματων ασφαλειών, οι οποίες θα της παραχωρηθούν αν πληρωθεί η εγγύηση του Δημοσίου λόγω κακής εξελίξεως του δανείου.

Χρειάζεται επομένως στάθμιση του αν θα αναγγείλουμε ή όχι τυχόν προσημειώσεις στην Υ.Β.Π. ή ακόμη, αν σε ωρισμένες περιπτώσεις συμφέρει να έχουμε την εγγύηση του Δημοσίου.

Για ποσό μέχρι 15 εκατ. μπορούμε πλέον να χορηγούμε δάνεια παίρνοντας και την εγγύηση του Δημοσίου, πριν πάρουμε έγκριση της Υ.Β.Π.

Για μεγαλύτερα ποσά απαιτείται προκαταβολικά η έγκριση. Για όλες τις παραπάνω μορφές ο πελάτης υπογράφει την ειδικά συμπληρωμένη ποινική ρήτρα με την οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρεί τους όρους με τους οποίους χρηματοδοτήθηκε.

Στην υπεύθυνη δήλωση του Ν.105/69 ο πελάτης δηλώνει ότι εξακολουθεί αν είναι γραμμένος στο Βιομηχανικό Επιμελητήριο της περιοχής του, σε ποιά ασφαλιστικά ταμεία είναι ασφαλισμένο το προσωπικό του, τον μέσο ετήσιο τζίρο και τον μέσο αριθμό προσωπικού της τελευταίας τριετίας.

Όταν παρέχεται η Ε.Ε.Δ. ο πελάτης καταβάλλει 0,5% κατά τρίμηνο υπέρ του Δημοσίου.

Βιοτεχνικά δάνεια χορηγούμε στις επιχειρήσεις που ασκούν μεταποίηση, συναρμολόγηση ή επισκευή, είναι γραμμένες σε κά-

ποιο βιοτεχνικό επιμελητήριο, ο μέσος ετήσιος τζίρος της τελευταίας τριετίας δεν ξεπερνά τα 250 εκατομ. και τα 10 εκατ. ανά εργαζόμενο ο επιχειρηματίας - φορέας συμμετέχει ενεργά στις οικονομικές - παραγωγικές λειτουργίες της επιχειρήσεως και ο μέσος αριθμός των εργαζομένων της τελευταίας 3ετίας δεν υπερβαίνει τα 50 άτομα.

Εφόσον το 51% και άνω του τζίρου τους προέρχεται από βιοτεχνία μπορούν να χρηματοδοτηθούν με όλες τις μορφές, με αξιόρεση τους περιλαμβανόμενους στον παρακάτω πίνακα που χρηματοδοτούνται με μικρότερα ποσοστά ή με ειδικούς όρους (βλέπε πίνακα στη σελ.43 & επομ.), Ανώτατο όριο χρηματοδότησεως βιοτεχνιών από τα ειδικά κεφάλαια τα 80 εκ.

Με την 470/8.3.1985 Π.Δ.Τ.Ε. (εγκύκλιος Γ' 47/85) επιτράπη η χρηματοδότηση με όρους από τραπεζικά κεφάλαια και των επιχειρήσεων που ο τζίρος τους προέρχεται κατά 30% τουλάχιστον από πώληση προϊόντων που υπέστησαν ουσιώδη μεταποιητική επεξεργασία στις εγκαταστάσεις τους. Με την 653/30.12.1985 Π.Δ.Τ.Ε. (εγκύκλιος Γ' 3/86) επιτράπη η χρηματοδότηση μεταχειρισμένων συγκροτημάτων μηχανικού εξοπλισμού ή μεμονωμένων μηχανημάτων καθώς και κτιριακών εγκαταστάσεων μεταποιητικών επιχειρήσεων. Ύψος δανείου μέχρι 70%, διάρκεια μέχρι 6 χρόνια, επιτόκιο που ισχύει για κεφάλαιο κινήσεως προς την Βιομηχανία. Επιτρέπεται η άντληση από τα διαθέσιμα της υποχρεώσεως 15%. Δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση με βάση τις διατάξεις της Α.Ν.Ε. 197/78.

Τα δάνεια χορηγούνται μετά από διαπίστωση ότι η οικονομική και τεχνική απαξίωση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού δεν είναι σημαντική.

Μια άλλη μορφή αποκλειστικά από δικά μας διαθέσιμα είναι οι χρηματοδοτήσεις μέσω Α.Η.Δ. με ενέχυρο δηλαδή συν/κών πελα-

τών ευρείας κατανομής και ελεγμένης φερεγγυότητας.

Συνηθισμένο ποσοστό χρηματοδοτήσεων είναι το 80-85% το οποίο μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό διαμαρτυρήσεως του πελάτου μας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Μόνο για κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανικό εξοπλισμό

- 1) Εργαστήρια σφαγής ζώων και εκδοράς αυτών
- 2) Εργαστήρια σφαγής, καθαρισμού και διατηρήσεως πουλερικών
- 3) Εργαστήρια επεξεργασίας, τυποποιήσεις και συσκευασίας κρέατος
- 4) Εργαστήρια παρασκευής μαγειρικών λιπών
- 5) Εργαστήρια συσκευασίας και τυποποιήσεως ελαίου
- 6) Μικρά εργαστήρια αλέσεως σιτιρών μόνον.
- 7) Εργαστήρια αρτοποιίας, παραγωγής αρτιδών, παξιμαδιών και λοιπών αρτοποιημάτων.
- 8) Λαναριστήρια
- 9) Αναπηνιστήρια
- 10) Φωτογραφικά και φωτοτυπικά εργαστήρια μόνον
- 11) Πάσης φύσεως βιοτεχνίας με βραχύ κύκλωμα Παραγωγής και διαθέσεως των προϊόντων αυτών.

2. Μόνον για αγορά Μηχανημάτων και Εργαλείων

- 1) Επιχειρήσεις παραγωγής τυροπιττών και λοιπών συναφών παρασκευασμάτων
- 2) Μηχανογραφικές επεξεργασίες πληροφοριακών και λοιπών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων μέχρι ποσού 5.000.000 δραχμών.
- 3) Εργαστήρια αναζωογονήσεως ορυκτελαίων

- 4) Εργαστήρια επεξεργασίας προϊόντων λατομείου
- 5) Μικρά εργαστήρια επεξεργασίας προϊόντων λατομείου από κοιού με τα λατομεία που λειτουργούν και μέχρι ποσό 5.000.000 κατά περίπτωση.
- 6) Επιχειρήσεις παραγωγής ετοίμου σκυροδέματος, μόνον για την αγορά ανακατεμένου σκύρου και άμμοι και μέχρι ποσό 2.000.000 με τον απαραίτητο όρο ότι το κράμα που προαναφέραμε θα είναι μόνιμα επεξεργασμένο στο εργαστηριακό χώρο της χρηματοδοτούμενης Βιομηχανικής μονάδος.
- 7) Εργαστήρια μορφοποίησεως σιδήρου για οικοδομές
- 8) Πλυντήρια αυτοκινήτων μόνον
- 9) Εργαστήριο παραγωγής πάγου
- 10) Μικρές ψυκτικές εγκαταστάσεις προφύξεως και διατηρήσεως της φύξης.

3. Μόνο για αγορά εξοπλισμού

Κοιμωτήρια, κουρεία μέχρι 200.000 δρχ. και μόνον για την αγορά εξοπλισμού περιλαμβανομένης και της πολυθρόνας κοιμώσεως.

Εξόφληση σε τρία χρόνια με τριμηνιαίες δόσεις.

Κεφάλαιο κινήσεως περιορισμένου ύψους ή βραχύτερης διάρκειας μέχρι ποσού 500.000

- 1) Εργαστήρια επεξεργασίας, τυποποίησεως και συσκευασίας κρέατος
- 2) Εργαστήρια επισκευής υποδημάτων πάσης ύλης
- 3) Ραφεία ανδρικών ενδυμάτων επί παραγγελία
- 4) Ραφεία στρατιωτικών, πυροσβεστικών και λοιπών στολών και εργαστήρια κατασκευής ιερατικών ειδών και αμφίων
- 5) Εργαστήρια επισκευής σιδηρών αντικειμένων
- 6) Βιοτεχνικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών

- 7) Λευκαντήρια
- 8) Καθαριστήρια εν γένει
- 9) Πλυντήρια και σιδερωτήρια
- 10) Νεροτριβές
- 11) Επισκευαστικές βιοτεχνίες εν γένει
- 12) Εργαστήρια επισκευής ηλεκτρικών ειδών εν γένει
- 13) Εργαστήρια επισκευής μικρών πλοιαρίων
- 14) Εργαστήρια επισκευής μοτοσυκλετών και ποδηλάτων
- 15) Μικρές ψυκτικές εγκαταστάσεις προφύξεως και διατηρήσεως.

Μέχρι ποσού δρχ. 600.000

- 1) Εργαστήρια παρασκευής μαγειρικών λιπών
- 2) Επιχειρήσεις αρτοποιίας

Για Κεφάλαιο Κίνησης με περιορισμένο ποσοστό χρηματοδότησεως επί του τζίρου και με συγκεκριμένο χρόνο εξόφλησης.

- 1) Επιχειρήσεις ρεκτιφιέ μέχρι 20%
- 2) Ελαιοτριβεία μέχρι 20% - διάρκεια 9 μήνες
- 3) Τυροκομεία μέχρι 20% - διάρκεια 9 μήνες
- 4) Είδη διατροφής από 10-20% - διάρκεια 9-12 μήνες
- 5) Παραγωγή ποτών μέχρι 20% - διάρκεια μέχρι 18 μήνες
- 6) Επιχειρήσεις συναρμολογήσεως (τηλεοράσεις κ.λ.π.) μέχρι 10%
- διάρκεια μέχρι 2 έτη
- 7) Επιχειρήσεις τυποποιήσεως και συσκευασίας οσπρίων μέχρι 10% -
- διάρκεια μέχρι 12 μήνες
- 8) Επιχειρήσεις χρωματοποιίας, καλλυντικών και φαρμακευτικών προϊ-
όντων μέχρι 20% - διάρκεια 18 μήνες
- 9) Εργαστήρια ασβεστοπολιτού μέχρι 10% - διάρκεια 9-12 μήνες.
- 10) Εργαστήρια κατασκευής κοσμημάτων μέχρι 20% - διάρκεια 18 μήνες
- 11) Επιχειρήσεις που διαθέτουν οργανωμένα εργαστήρια (Μηχανολογι-

κό εξοπλισμό, προσωπικό) και εργάζονται για λογαριασμό τρίτων, χρηματοδοτούνται για κεφάλαιο κινήσεως μέχρι 10% του κύκλου εργασιών τους.

- 12) Επιχειρήσεις επεξεργασίας αρωματικών φυτών και ρίγανης μέχρι 10% - διάρκεια 18 μήνες.

Δάνεια προς την Βιομηχανία

1) Δάνεια για Κεφάλαιο Κινήσεως

Σε συνάρτηση πάντοτε με τον τζίρο και με επιστροφή σε 4-5 μήνες

Υπάρχει δυνατότητα επαναχορηγήσεως του δανείου.

Λειτουργεί δηλαδή στα πλαίσια ενός ορίου.

2) Δάνεια για Κεφάλαιο Κινήσεως εφ'άπαξ

Συνηθισμένη προθεσμία εξοφλήσεως μέχρι 2 χρόνια με δόσεις τακτικών λήξεων ή και εφ'άπαξ στο τέλος της συμφωνημένης περιόδου

3) Δάνεια για ανέγερση - επέκταση παγίων

Τα ίδια με την βιοτεχνία, δηλαδή 12 χρόνια και 70% της δαπάνης

4) Δάνεια για αγορά μηχανικού εξοπλισμού

5) Δάνεια για προετοιμασία εξαγωγών

6) Χρηματοδοτήσεως βάσει συναλλαγματικών

Τα παραπάνω δάνεια ειτοκίζονται προς 20,5% + 1% ειτός από τα πάγια και τον μηχανολογικό εξοπλισμό που έχει 18,0% + 0,50%.

Δάνεια προς το Εμπόριο

1) Δάνεια για κεφάλαιο κινήσεως

Μέχρι 15% του τζίρου με ανώτατο ποσό 7,5 εκατ. Ο περιορισμός αυτός καταστρατηγείται όταν συνδυάζουμε το δάνειο με την πραγματοποίηση εισαγωγών. Χρόνος επιστροφής 4-5 μήνες.

2) Δάνεια για ανέγερση ή αγορά παγίων

Υπάρχει περιορισμένο ετήσιο όριο κατά Τράπεζα, το οποίο εξαντλείται σύντομα και δίνεται μόνο σε καλούς πελάτες

3) Δάνεια για πληρωμή εισαγωγών

Μέχρι 80% του ποσού της εισαγωγής αλλά με απαγορευτική προθεσμία εξοφλήσεως 1 μηνός και 2 μηνών για τα τρόφιμα, από την άφιξη των εμπορευμάτων.

4) Δάνεια μέσω Λ.Η.Δ. (συναλ/ιές)

Τα ίδια με την βιοτεχνία και βιομηχανία. Προσοχή μόνο στο χρόνο από έκδοση μέχρι λήξη των συναλλαγματικών. Για όλα τα είδη 5 μήνες και 18 μήνες στα είδη διαρκείας για ικανοποίηση οικογενειακών καταναλωτικών αναγκών με προκαταβολή 40% της αξίας. Εάν τα είδη διαρκείας καλύπτουν επαγγελματικές ανάγκες 24 μήνες και 20% προκαταβολή.

Υπάρχουν βέβαια και αρκετές εξαιρέσεις.

5) Δάνεια για την προετοιμασία εξαγωγών

Τα ίδια με την μεταποίηση δηλαδή το πολύ μέχρι 80% και εξόφληση σε 6 περίπου μήνες

6) Δάνεια για αγορές από Βιομηχανία (εγχώριες)

Με δίγραμμες επιταγές σε διαταγή των πωλητών και προσκόμιση τιμολογίων εξοφλημένων μετρητοίς.

Χρόνος εξοφλήσεως 6 μήνες. Τα παραπάνω δάνεια ειτοιάζονται με 20,5% + 1,00 πλην των παγίων.

7) Δάνεια προς επαγγελματίες και εμπόρους με μικρό τζίρο

Το ύψος των δανείων αυτών - για τα οποία δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών διαθέσεως - είναι 2 εκ. για όλη την Ελλάδα και από όλες τις Τράπεζες κατά πελάτη. Χρόνος εξοφλήσεως 12 μήνες και αν μέχρι τότε έχουν πληρωθεί το $\frac{1}{2}$ του δανείου και οι τόκοι, υπάρχει δυνατότητα εξάμηνης ακόμη παράτασης. Συνήθως όμως επιδιώκουμε την εξόφληση σε 5 μήνες.

8) Δάνεια προσωπικά και καταναλωτικής πίστης

Ποσά 100 χιλ. και 150 χιλ. αντίστοιχα με τον χρόνο εξόφλησης 12 και 18 μήνες. Τα δάνεια αυτά χορηγού -μέσω του Υποβαστήματος μας- η ΕΝΘΟΚΑΡΤΑ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

1) Εμπράγματα

Προσημειώσεις και υποθήκες μικρού ποσού λόγω των υψηλότερων ε-
ξόδων

2) Ενοχικές

Εγγυήσεις δηλαδή φυσικών ή νομικών προσώπων μόνο αν το επιτρέ-
πει το καταστατικό τους.

3) Εγγύηση Δημοσίου

4) Ενέχυρο Συναλλαγματικών

5) Ενέχυρο τίτλων γενικών αποθηκών

6) Ενεχυρίωση απαιτήσεων κατά Δημοσίου, Οργανισμών κ.λ.π.

7) Ενέχυρο επί φορτωτικών εγγράφων

Τα φορτωτικά έγγραφα περιλαμβάνονται στα ρευστοποιήσιμα στοι-
χεία στις εξής περιπτώσεις: α) εφ' όσον την πληρωμή τους εγγυάται
ανεπιφύλακτα φερέγγυα Τράπεζα οπότε δεν μας ενδιαφέρει ο τρό-
πος πληρωμής, μεταφοράς, ούτε ο τόπος προορισμού. β) εφ' όσον τα
φορτωτικά είναι όψεως, υπάρχουν καλές πληροφορίες για τον εισα-
γωγέα και τον μεταφορέα, υπάρχει πραγματικό φόρτωση, τα προϊό-
ντα είναι προπληρωμένα, όχι ευπαθή, η χώρα προορισμού δεν έχει
συναλλαγματικά προβλήματα και έχουν εκδοθεί ή οπισθογραφηθεί
σε διαταγή της Τράπεζας μας. Δεικτικά ενεχυράσεως είναι μόνο
τα φορτωτικά πλοίου που έχουν εκδοθεί ή οπισθογραφηθεί σε δια-
ταγή της Τράπεζας μας.

Στα ρευστοποιήσιμα στοιχεία περιλαμβάνονται φορτωτικά πλοίου,
σιδηροδρόμου και αεροπλάνου, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις
που αναφέραμε παραπάνω, υπάρχει πλήρης σειρά φορτωτικών και
μας έχουν νομότυπα ενεχειρισθεί οι σχετικές απαιτήσεις.

Φορτωτικά προθεσμιακά ή αυτοκινήτου χρηματοδοτούνται μόνον κα-
τόπιν εγκρίσεως Κ.Υ.

Ύψος Χρηματοδοτήσεων

1) Για την βιοτεχνία μέχρι 80 εκ. από τα ειδικά κεφάλαι της ANE
197/78

2) Για την Βιομηχανία και εμπόριο απεριόριστα

Πρακτική Χρηματοδοτήσεων

Από την συζήτηση υπόψηφίου πελάτη - προϊσταμένου χρηματοδοτήσεων σχηματίζεται μια πρώτη εντύπωση. Υπάρχουν (λίγες) περιπτώσεις που τελειώνουμε εκεί για πολλούς λόγους. Σε αντιθετη όμως περίπτωση του δίνουμε να συμπληρώσει το ειδικό κέντυπο (στοιχεία του, τζίρος, αποτελέσματα, περιουσία κ.λ.π. και η διεύθυνση αποφασίζει βάσει αυτών αν θα συνταχθεί Δ.Π. ή όχι. Βάσει του Δ.Π. κάνουμε πλέον οριστική συζήτηση και καταλήγουμε σε ωρισμένες <<προσυμφωνίες>> τις οποίες εκθέτουμε γραπτώς στην POSITION. Την οριστική όμως απόφαση παίρνει το αρμόδιο στέλεχος της Διευθύνσεως.

Απαραίτητες προϋποθέσεις χρημ/σεως κάθε νέου ή παλαιού πελάτη είναι:

- Η προσκόμιση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Ι.Κ.Α. και λοιπά Ταμεία βασιικής ασφαλίσεως για την κανονική πληρωμή των ενσήμων των εργαζομένων
- Η πυρασφάλιση των ενυποθήκων σε ασφαλιστικές εταιρίες ενδιαφέροντος της Τράπεζας
- Η λήψη όλων των κατά περίπτωση προσθέτων πράξεων
- ποινικών ρητρών

Στην POSITION γράφονται όλοι οι λογαριασμοί. Μετά την έγκριση του δανείου, αν αυτό είναι στην ευχέρεια του Υποκ/τος καταρτίζουμε τη σύμβαση πιστώσεως με ανοικτό λογαριασμό, την χαρτοσημαίνουμε με 3% (εφ'άπαξ). Παίρνουμε τις υπογραφές και των τυχόν εγγυητών και ανοίγουμε καρτέλλα. Αν το ποσόν του δανείου ξεπερνάει την ευχέρεια του Υποκ/τος κάνουμε πρόταση στην διοίκηση

όπου εκθέτουμε τις απόψεις μας και εισηγούμαστε την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος. Μετά την τυχόν έγκριση και αφού έχουν γραφτεί οι τυχόν προσημειώσεις ανοίγουμε καρτέλλα, το αντίγραφο της οποίας στέλνουμε στο Κ.Μ.

Μεγάλη προσοχή κατά το γράψιμο της καρτέλλας, διότι ορισμένα λάθη εκτός από σοβαρές περιπτώσεις δεν επισημαίνονται γρήγορα. Αλλά λάθη όπως το επιτόκιο επισημαίνονται ευκολότερα. Όλα όμως αυτά μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις.

Το αντίγραφο της καρτέλλας υπογράφεται από τον Προϊστάμενο Χρηγήσεων και στέλνεται αυθημερόν στο Κ.Μ.

Η μη αποστολή του αντίγραφου επισημαίνεται από τον έλεγχο των 10ημερών καταστάσεων ελέγχου Πίστωσης.

Μετά κόβουμε το ένταλμα το οποίο υπογράφει και σφραγίζει αν είναι εταιρεία ο πελάτης. Για τα δάνεια τακτών λήξεων υπάρχει ειδικό έντυπο εντάλματος στο οποίο γράφονται όλες οι δόσεις.

Τυχόν λάθη από αθροίσεις επισημαίνονται στην μηνιαία EX-TRAITS.

Λάθη από λανθασμένο CHECK DIGIT επισημαίνονται από ειδικές καταστάσεις που εκδίδονται γι' αυτό το λόγο.

Συμβάσεις - εγγυήσεις - χαρτόσημο - ασφάλιση

Για την χορήγηση των διαφόρων πιστώσεων καταρτίζουμε σύμβαση ανοικτού λογαριασμού την οποία υπογράφουν οι εκπρόσωποι της Τράπεζας και Πιστούχος μας. Την τριτεγγυώνται οι τυχόν εγγυήσεις.

Οι συμβάσεις αυτές καθώς και οι αυξήσεις τους χαρτοσημαίνονται με αναλογικό τέλος 3% εφ'άπαξ.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμου χαρτοσημάνσεως καταβάλλεται πρόστιμο 5% ανά μήνα, με ανώτατο 50%.

Σε ασφάλεια των πιστώσεων δυνατόν να γράφονται και προσημειώσεις σε ακίνητα μετά όμως των τίτλων ιδιοκτησίας. Αν το ακίνη-

το ανήκει σε εγγυητή, πρέπει να ερευνάται η σχέση του με το πελάτη μας, μήπως δηλαδή κρύβεται κάποιος εξωτραπεζικός δανεισμός.

Τα ακίνητα πρέπει να ασφαρίζονται κατά κινδύνων πυρός σε θυγατρική εταιρεία της Τραπέζης μας και το ασφαλιστήριο πρέπει να αναγνωρίζει την Τράπεζα μας σαν ενυπόθηκο δανείστρια.

Σπάνιες είναι οι περιπτώσεις χορηγήσεως τοκοχρεωλυτικών δανείων με ειδικό έντυπο συμβάσεως και χαρτοσήμανση 2,4% για όλη τη διάρκεια του δανείου.

Συνηθισμένη μορφή συμβάσεως είναι και η σύμβαση ενεχυράσεως απαιτήσεως κατά Δημοσίου, Οργανισμόν κ.λ.π. η οποία κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή.

Συναλλαγματικές σε Ενέχυρο

Οι συναλλαγματικές αυτές ασφαλίζουν δάνεια μέσω Λ.Η.Δ. ή και άλλες μορφές δανείων σαν πρόσθετη ασφάλεια.

Στην πρώτη περίπτωση χρησιμοποιούμε για την καταχώρηση τους το έντυπο ΚΑΙ063 και στην δεύτερη το έντυπο ΚΑ 1046. Τις συναλλαγματικές ενεχυριάζουμε με την ενεχυράσεως τίτλων χωρίς την οποία δεν έχουμε κανένα δικαίωμα πάνω σ'αυτές. Οι τυπικές προϋποθέσεις εγγύρου συναλλαγματικής όπως καθορίζονται από τον Εμπορικό νόμο είναι οι εξής:

- α) Η χρησιμοποίηση του σωστού εντύπου
- β) Η αναγραφή του ονόματος, στοιχείων ταυτότητας ή Α.Φ.Μ. και πλήρους διευθύνσεως του πληρωτού καθώς και η υπογραφή του.
- γ) Η λήξη (αριθμητικώς και ολογράφως)
- δ) Ο τόπος πληρωμής
- ε) Το όνομα εκδότη σε διαταγή του οποίου θα γίνει η πληρωμή.
- στ) Η χρονολογία και τόπος εκδόσεως
- ζ) Η υπογραφή του εκδότη.

Εκτός από τα παραπάνω, η συναλλαγματική πρέπει να έχει νομίμως χαρτοσημανθεί και το χαρτόσημο να έχει ακυρωθεί με τις υπογραφές εκδότη - αποδέκτη, τις σφραγίδες τους και την ημερομηνία αποδοχής.

Το χρονικό διάστημα από έκδοση μέχρι λήξη είναι ωρισμένο από τις Νομισματικές αρχές, και δεν δεχόμαστε συναλλαγματικές μεγαλύτερου διαστήματος. Ο έλεγχος των συν/κών εκτός από έρευνα των μικραφισσών για διαμαρτυρήσεις, διαταγές πληρωμής και πλειστηριασμούς των αποδεικτών πρέπει να εντοπίζεται στην εμπορικότητά τους. Συναλλαγματικές ευκολίας είναι επικίνδυνες και εφ'όσον εντοπισθούν πρέπει να επιστρέφονται στον πελάτη μας. Οι συναλλαγματικές που προέρχονται από πώληση ειδών διαρκείας πρέπει να συνοδεύονται από αντίγραφο του τιμολογίου και του συμφωνητικού πώλησεως. Προσοχή επίσης στο χρονικό διάστημα παραγραφής των εκ συναλλαγματικών οφειλών: 3 χρόνια για τον αποδέκτη, 1 χρόνος για τον εκδότη και 6 μήνες για τους οπισθογράφους.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Λογαριασμοί Παθητικού

ΤΙΤΛΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

ΚΑΤΑΘ;ΔΗΜΟΣ & ΔΗΜΟΣ.ΕΠΙΧ.

ΕΙΣΠΡ-ΠΛΗΡ.ΔΗΜΟΣ.ΟΡΓ.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΦΕΩΣ ΙΔΙΩΤΩΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΦΕΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΔΕΣΜΕΥΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΔΕΣΜ.ΚΑΤΑΘ.ΔΙΚ.ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜ/ΡΙΟΥ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ Ε.Σ.Τ.Ε.
ΤΑΜΙΕΥΤ.ΜΕ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ Ο.Δ.Δ.Ε.Π.
ΠΡΟΘ.ΚΑΤ.ΙΔ.ΜΕ ΜΗ ΔΙΑΠΡ.Ε.
ΠΡΟΘ.ΚΑΤ.ΕΤ.ΜΕ ΜΗ ΔΙΑΠΡ.Ε.
ΑΝΑΠΑΛ.ΚΑΤΑΘ;ΠΡΟΙΚΑΣ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΥΘΩΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
ΔΙΚ.ΠΡΙΘ.ΠΡΟΚΑΤ.ΔΑΣΜ.ΤΕ
ΕΙΠΕΡ.ΓΙΑ ΛΟΓ/ΣΜΟ ΤΡΙΤΩΝ
ΕΙΣΠΡ.ΜΕΡΙΣΜ.ΤΟΚΟΜ.ΤΡΙΤΩΝ
ΕΙΔ.ΦΟΡΟΣ ΑΚΑΘ.ΕΣΟΔΩΝ 8%
ΦΠΑ ΕΠΙ ΕΣΟΔΩΝ
ΕΙΔ.ΦΟΡΟΣ ΣΕ ΣΥΜΒ. 3%
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ LN- LINE
ΕΓΓΡ.Κ.Μ. ΣΕ ΛΟΓ.ΟΝ - LINE
ΕΝ ΟΛΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΕΣΩΤ/ΚΟΥ
ΠΡΟΣΩΡ.ΛΟΓ.ΚΟΜ.ΠΡΟΣ.
ΜΕΤΑΦΕΡ.ΛΟΓ.ΚΟΜ.ΠΡΟΣ.
ΠΩΛΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ
ΚΕΡΔΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ
ΤΑΜΕΙΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝΣΗΜΑ ΙΚΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ
ΕΝΣΗΜΑ ΝΠΔΔ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ
ΕΝΤΟΛΕΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
ΕΝΣ.ΙΚΑ ΤΕΑΜ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ
ΤΑΜΕΙΟ ΤΙΤΛΩΝ
Τ.Ε. ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ

ΙΚΑ - ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΕΝΕΗΜΩΝ

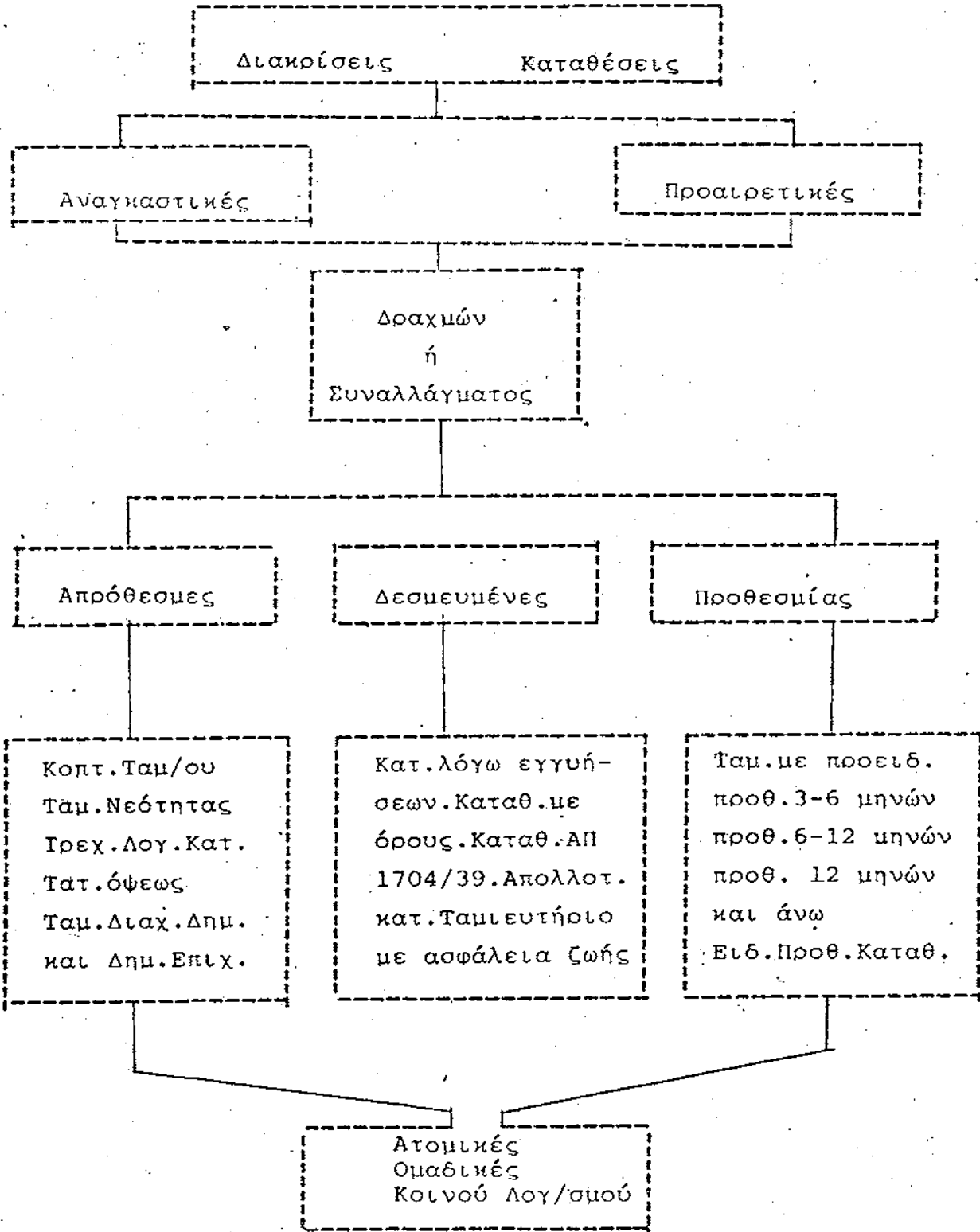
ΝΠΔΔ - ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΕΝΕΗΜΩΝ

ΙΚΑ- ΤΕΑΜ ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΕΝΕΗΜΩΝ

ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΙΤΛΩΝ

ΣΥΝΟΛΑ

Λογαριασμοί Παθητικού

Καταθέσεις Δημοσίου και Δημοσίων Επιχειρήσεων

Σ' αυτό τον γενικό λογαριασμό εμφανίζονται καταθέσεις που διενεργούνται επ' ονόματι Υπουργείων, διαχειριστών στρατιωτικών μονάδων, Ιερών Ναών, σχολικών εφορειών και Ταμείων, Δημοσίων Υπολόγων κ.λ.π.

Εισπράξεις και πληρωμές Δημοσίων Οργανισμών

Εδώ εμφανίζονται οι λογαριασμοί ταμειακής διαχείρισεως των ΝΠΔΔ που υπάγονται στον Α.Ν. 1611/50. Στους λογαριασμούς αυτούς συγκεντρώνονται οι εισπράξεις διαφόρων καταστημάτων για λογαριασμό αυτών των Νομικών προσώπων. Μετά την διενέργεια των σχετικών πληρωμών, το υπόλοιπο που απομένει στους παραπάνω λογαριασμούς μεταφέρεται κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα στην Τράπεζα της Ελλάδος, για να πιστωθούν οι αντίστοιχοι λογαριασμοί διαθεσίμων των Ν.Π.Δ.Δ., που τηρούνται υποχρεωτικά στην Κεντρική Τράπεζα.

Καταθέσεις όψεως

Από τον όρο <<καταθέσεις όψεως>> διαφαίνεται ότι η υποχρέωση της Τράπεζας για την απόδοση των καταθέσεων αυτών, είναι άμεση και σε πρώτη ζήτηση από το δικαιούχο. Στη μορφή που εξετάζουμε τώρα, γίνονται δεκτές καταθέσεις σε απεριόριστο ύψος ποσού και ανεξάρτητα από την ιδιότητα του καταθέτη. Η κίνηση των καταθέσεων παρακολουθείται με ειδική καρτέλλα, που αντίγραφο της αποστέλλεται στον πελάτη - καταθέτη. Βεβαίως αν ο πελάτης θέλει να παρακολουθεί την κίνηση του λογαριασμού του και από άλλη πηγή, τότε η Τράπεζα του παραδίνει και βιβλιάριο κινήσεως, το οποίο ενημερώνεται από την αρμόδια υπηρεσία της Τράπεζας ή ακόμη και από τον ίδιο τον καταθέτη. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι το βιβλιάριο καταθέσεων δεν έχει αποδεικτική αξία, στο ότι δη-

λαδή το υπόλοιπο που αναφέρεται σ' αυτό αποτελεί και το πραγματικό υπόλοιπο του λογαριασμού του δικαιούχου αλλ' απλώς είναι ένα πρόσθετο ενημερωτικό μέσο για την παρακολούθηση της κινήσεως της καταθέσεως. Και τούτο, γιατί, σύμφωνα με τις Αρχές του Εμπορικού Δικαίου στα βιβλιάρια των Τραπεζικών καταθέσεων <<δεν απαντάται η αρχή της ενσωματώσεως του δικαιώματος στο έγγραφο>> ωστόσο σύμφωνα με το άρθρ. 3 του Ν.Δ. 17/7.13/8/1923 <<περί ειδικών διατάξεων επί Ανωνύμων Εταιρειών>>, συνδυαζόμενο με το άρθρο 426 Α.Κ. και το άρθρο 27 παρ. 2 του Α.Ν. 118/1938 που αφορά το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο μπορεί να βιβλιάριο καταθέσεων να εκληφθεί και σαν εξοφλητική απόδειξη, όταν λαμβάνεται ολόκληρο ποσό μιας καταθέσεως και επιστρέφεται το βιβλιάριο στην Τράπεζα από τον καταθέτη. Για το άνοιγμα λογαριασμού καταθέσεων όψεως φυσικού ή Νομικού προσώπου, η υπηρεσία συμπληρώνει ειδική καρτέλλα ευρετηρίου πελατών <<εις διπλούν>>, το αντίγραφο του οποίου αποτελεί και αίτηση ανοίγματος νέου λογαριασμού και αποστέλλεται τελικά στο Κέντρο Μηχανογραφίας, όπου περιλαμβάνονται η πλήρης επωνυμία του καταθέτη, το επάγγελμα, η διεύθυνση ή του πληρεξουσίου του, καθώς και τα λοιπά στοιχεία που αναγράφονται στην αίτηση. Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι αναγράφεται σ' αυτό <<Διεύθυνσις επικοινωνίας>> και όχι διεύθυνση κατοικίας ή επιχειρήσεως γιατί, λόγω της δεσμεύσεως <<περί απορρήτου των καταθέσεων>> ο πελάτης πρέπει να δηλώσει σε ποιά διεύθυνση θα μπορεί η Τράπεζα να επικοινωνεί μαζί του, εξηγείται ταυτόχρονα στον καταθέτη ο λόγος για τον οποίο ζητείται διεύθυνση επικοινωνίας και όχι κατοικίας ή επιχειρήσεως. Μετά την συμπλήρωση της καρτέλλας η υπηρεσία εκδίδει γραμμάτιο εισπράξεως με το ισόποσο της καταθέσεως και συμπληρώνει την καρτέλλα κινήσεως λογαριασμού χειρογράφως ή με μηχανικό μέσο, εφ' όσον

το κατάστημα διαθέτει λογιστική μηχανή.

Μετά το σχετικό έλεγχο το γραμμάτιο εισπράξεως διαβιβάζεται στο Ταμείο για την ταμειακή εξυπηρέτηση της καταθέσεως. Συνήθως για την διενέργεια αναλήψεων από λογαριασμό καταθέσεως όψεως παραδίδεται στον καταθέτη στέλεχος επιταγών έναντι αποδείξεως. Για λόγους Πρόνοιας, σημειώνει η υπηρεσία τους αριθμούς των επιταγών στην καρτέλλα. Άρα λοιπόν οι αναλήψεις από λογαριασμό καταθέσεων όψεως γίνονται συνήθως με επιταγές χωρίς φυσικά να αποκλείεται η ανάληψη με ένταλμα πληρωμής, σε περίπτωση που θα παρουσιασθεί αυτοπροσώπως ο καταθέτης ή ο πληρεξούσιος του ή τρίτος ο οποίος θα έχει εξουσιοδοτηθεί νομίμως, η εξουσιοδότηση κανονικά εξοφλημένη από τον προσερχόμενο πελάτη, επισυνάπτεται στο ένταλμα πληρωμής και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του. Επιταγές οι οποίες εμφανίζονται για εξόφληση αφού οπισθογραφηθούν από το δικαούχο και διενεργηθεί έλεγχος γνησιότητας και εγκυρότητας υπογραφών ειδοσεως, θεωρούνται από την υπηρεσία και αποστέλλονται υπηρεσιακώς στο Ταμείο, αφού γίνει φυσικά η καταχώρηση στην καρτέλλα κινήσεως. Τα στοιχεία ταυτότητος του δικαιούχου αναγράφονται κάτω από την υπογραφή του στο πίσω μέρος της σχετικής επιταγής. Τα καταστήματα που δεν διαθέτουν λογιστική μηχανή, καταχωρίζουν τις επιταγές στην ειδική <<κατάσταση εξοφληθεισών επιταγών>>, την οποία αποστέλλουν στο Κέντρο Μηχανογραφίας, τα αντίγραφα των ενταλμάτων Πληρωμής, στέλνουν επίσης στο Κέντρο Μηχανογραφίας για επεξεργασία.

Λογιστική έρευνα των καταθέσεων όψεως

Για κάθε κατάθεση εκδίδεται γραμμάτιο εισπράξεως με χρέωση του Ταμείου και πίστωση του σχετικού γενικού λογαριασμού και για κάθε ανάληψη εκδίδεται ένταλμα πληρωμής με χρέωση του σχετι-

κού γενικού λογαριασμού και πίστωση του Ταμείου. Όπως αναφέραμε, ανάληψη από λογαριασμό καταθέσεων όψεως γίνεται και με επιταγή η οποία, αφού θεωρηθεί, αποτελεί παραστατικό Ταμείου. Ο <<λογαριασμός των τόκων>> γίνεται κάθε εξαμηνία, δηλαδή στις 15 Ιουνίου και 15 Δεκεμβρίου.

Με αυτούς τους τόκους οι οποίοι μεταφέρονται με συμφηφιστική εγγραφή, πιστώνονται οι λογαριασμοί των καταθετών. Με την συμφηφιατική αυτή εγγραφή, χρεώνεται ο γενικός λογαριασμός <<χρεωστικοί τόκοι>>, καθώς επίσης, ανάλογα με την μορφή της καταθέσεως και οι εξής ειδικοί λογαριασμοί:

- Καταθέσεις όψεως
- Καταθέσεις όψεως σε συνάλλαγμα
- καταθέσεις λόγω εγγυήσεων
- Καταθέσεις Ν.Δ.2587/53.

Ανάληψη από λογαριασμό καταθέσεων μπορεί να γίνει είτε με επιταγή είτε με ένταλμα και από άλλο κατάστημα της Τράπεζας, διαφορετικά από εκείνο που υπάρχει ο λογαριασμός. Και στις δύο περιπτώσεις θα ζητηθεί πρόβλεψη, μετά από τηλεφωνική επικοινωνία των δύο καταστημάτων. Οι αγοραζόμενες από τα καταστήματα επιταγές ιδιωτών αποστέλλονται σύμφωνα με τη νέα διαδικασία στο Κέντρο Μηχανογραφίας. Το Κ.Μ. προβαίνει στις χρεώσεις των αντίστοιχων λογαριασμών καταθέσεων και αποστέλλει τις αγορασθείσες επιταγές στα Καταστήματα που τηρούν τους λογαριασμούς. Σε περίπτωση μη καλύψεως κάποιας επιταγής, το αρμόδιο κατάστημα αντιλογίζει την επιταγή στο Κατάστημα που την αγόρασε, για τα περαιτέρω.

Καταθέσεις όψεως σε συνάλλαγμα γίνονται δεκτές εφόσον πρόκειται για ελεύθερο συνάλλαγμα, το οποίο προέρχεται από εντολή επ'ονόματι του καταθέτη, ή από επιταγή που έχει εκδοθεί <<εις διαταγήν>> του ή έχει οπισθογραφηθεί <<εις διαταγήν>> του στο εξωτερικό και έχει δηλωθεί κατά την είσοδο του στη χώρα, καθώς

και από ξένα τραπεζογραμμάτια που δηλώθηκαν επίσης κατά την είσοδο του στη χώρα. Η κατάθεση γίνεται στο νόμισμα που φέρνει ο καταθέτης ή και σε άλλο νόμισμα αν το επιθυμεί, και τα ποσά καταχωρίζονται στις σχετικές καρτέλλες κινήσεως λογαριασμού με λογιστικό ισότιμο ή πιο γνωστό με τον όρο VALUTA.

Κατ'αυτήν τα ποσά των λογαριασμών σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Εθνικό νόμισμα, πολλαπλασιαζόμενα με μια συμβατική τιμή από την Τράπεζα της Ελλάδος. Για κάθε ξένο νόμισμα (E.S, DM) κ.λ.π. καθορίζεται από την Τράπεζα Ελλάδος μια αυθαίρετη αλλά σταθερή τιμή με την οποία γίνεται η μετατροπή σε Εθνικό νόμισμα, δηλαδή σε δραχμές. Συνήθως η λογιστική των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα η συμβατική τιμή είναι κατώτερη της τιμής γύρω στην οποία κυμαίνεται το συνάλλαγμα, τίποτε όμως δεν εμποδίζει να είναι και ανώτερη, οπότε θα πρέπει ν'αντιστραφεί η κίνηση του λογαριασμού <<Συναλλαγματικές μεταφορές>>. Αν και αυθαίρετο, το ισότιμο πρέπει να διατηρείται σταθερό κατά την διάρκεια της χρήσεως, και αν επιβάλλεται η μεταβολή του, τότε θα πρέπει να προηγηθεί η εικαθάριση του λογαριασμού. Σήμερα για απλούστευση των εγγράφων σε συνάλλαγμα, καταργείται το σύστημα των διαφορών κατά ξένο νόμισμα λογιστικών ισοτίμων, τα οποία αντικαθίστανται από ένα λογιστικό ισότιμο για όλα τα ξένα νομίσματα, την απλή μονάδα, δηλαδή δραχμή I, η οποία πολλαπλασιαζόμενη με το ποσό του ξένου νομίσματος μας δίνει το λογιστικό ισότιμο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, εάν το ποσό του ξένου νομίσματος περιέχει και δεκαδικά σημεία, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη.

Με αυτή τη μέθοδο, τόσο η σύνθεση των λογιστικών εγγράφων σε συνάλλαγμα, όσο και η διαμορφούμενη θέση των υφισταμένων λογαριασμών, απεικονίζονται όχι πια με το αντίτιμο σε δραχμές των ξένων νομισμάτων, αλλά από το συμβατικό λογιστικό τους ισότιμο που καθορίζεται εκ των προτέρων και έτσι οι σχετικοί

λογαριασμοί διατηρούνται αμιγείς και ανεπηρέαστοι από την τρεχούμενη αγοραπωλησία του συναλλάγματος και από τ'αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτή.

Σε αντίθεση με τη διαδικασία για την κατάθεση σε συνάλλαγμα, η ανάληψη από τους λογαριασμούς αυτούς γίνεται πάντοτε σε δραχμές με βάση την επίσημη τιμή αγοράς του ανάλογου ξένου νομίσματος, η οποία αναφέρεται στο δελτίο τιμών συναλλάγματος της Τραπέζης της Ελλάδος κατά την ημέρα της αναλήψεως. «Ο λογισμός του τόκου» γίνεται σε δραχμές με βάση την ίδια τιμή αγοράς κατά την ημέρα του υπολογισμού και φέρεται σε πίστωση του καταθέτη σε διαφορετικό λογαριασμό δραχμών. Κατά την απόδοση των τόκων, στο ένταλμα πληρωμής αναγράφεται ο λογαριασμός και το χρονικό διάστημα στο οποίο ανήκουν οι τόκοι.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση Α ανοίγει σε Τράπεζα λογαριασμό όψεως και καταθέτει το ποσό των 1.000.000 δραχμών. Στη συνέχεια για την εξόφληση προμηθευτή της εκδίδει επιταγή 150.000 δρχ. Ζητούνται οι σχετικές εγγραφές στα βιβλία της Τράπεζας και της επιχείρησης. Στα βιβλία της Τράπεζας κατά την κατάθεση θα γίνει η εγγραφή.

Ταμείο	1.000.000	
<u>Κατάθεση</u>		<u>Καταθέσεις όψεως</u> 1.000.000
<u>Κατά την πληρωμή της επιταγής</u>		
Καταθέσεις όψεως	150.000	
	Ταμείο	150.000
<u>Πληρωμή με επιταγή</u>		
Στα βιβλία της επιχείρησης		
<u>Κατά την κατάθεση</u>		
Καταθέσεις όψεως	1.000.000	
	Ταμείο	1.000.000

Κατάθεση

Κατά την έκδοση της επιταγής

150.000

Προμηθευτές

Καταθέσεις όψεως

150.000

Πληρωμή με έκδοση επιταγής

Παρατηρήσεις

Ο λογαριασμός όψεως για μεν την Τράπεζα είναι λογαριασμός του Παθητικού (υποχρέωση απόδοση του υπολοίπου) για δε την επιχείρηση λογαριασμός του ενεργητικού (απαίτηση), ο οποίος κατατάσσεται στα διαθέσιμα της επιχείρησης γιατί είναι μέσον πληρωμής των υποχρεώσεων της.

Στο παραπάνω παράδειγμα ο λογαριασμός καταθέσεων όψεως εθεωρήθηκε άτοκος.

Ελεύθερες Ναυτιλιακές καταθέσεις σε συνάλλαγμα

Εμφανίζονται οι καταθέσεις σε συνάλλαγμα υπέρ των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, και το συνάλλαγμα το οποίο εισάγεται προαιρετικά στη χώρα μας, μπορεί να εξαχθεί χωρίς διατυπώσεις στο εξωτερικό, όμως υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Για τις καταθέσεις αυτής της μορφής δεν είναι υποχρεωτική η δραχμοποίηση των τόκων (Ε.Δ.44/1960).

Ας σημειωθεί ότι ο παραπάνω λογαριασμός περιλαμβάνει καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

Καταθέσεις όψεως ιδιωτών

Εμφανίζονται καταθέσεις σε απλό ή κοινό λογαριασμό, επ' ονόματι φυσικών προσώπων.

Καταθέσεις όψεως ιδιωτών σε συνάλλαγμα

Στο γενικό αυτό λογαριασμό εμφανίζονται οι διενεργούμενες καταθέσεις των φυσικών προσώπων σε ελεύθερο συνάλλαγμα, το οποίο δεν εγχωρείται υποχρεωτικά.

Καταθέσεις όψεως εταιρειών

Εμφανίζονται οι καταθέσεις σε δραχμές, οι οποίες διενεργούνται επ'ονόματι εταιρειών, σωματείων, συνεταιρισμών, ερασιγών επιτροπών κ.λ.π. καθώς επίσης και καταθέσεις κληροδοτημάτων.

Καταθέσεις όψεως εταιρειών σε συνάλλαγμα

Εμφανίζονται οι καταθέσεις των παραπάνω εταιρειών κ.λ.π. που διενεργούνται σε ελεύθερο συνάλλαγμα χωρίς να είναι εγχωρητέο υποχρεωτικά.

Καταθέσεις όψεως Οργανισμών

Εμφανίζονται καταθέσεις επ'ονόματι των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, συγκοινωνιακών επιχειρήσεων, εταιρειών, πετρελαιοειδών, δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του Α.Ν. 1611/50.

Καταθέσεις όψεως Οργανισμών σε συνάλλαγμα

Εμφανίζονται οι καταθέσεις των παραπάνω οργανισμών και επιχειρήσεων που διενεργούνται σε συνάλλαγμα χωρίς να είναι υποχρεωτικά εγχωρητέο.

Τρεχούμενου λογαριασμοί

Ο λογαριασμός αυτός τηρείται στο όνομα ενός ή περισσοτέρων φυσικών προσώπων, για την διενέργεια κάθε φύσης πληρωμών. Καθιερώθηκε με την 1590/2/22.1.1971 απόφαση της Ν.Ε.

Δικαιούχοι τρεχούμενοι λογαριασμού καταθέσεων

Μόνο φυσικά πρόσωπα με την προϋπόθεση ότι δεν είναι έμποροι και ότι δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσουν τον λογαριασμό για πληρωμές επιχειρηματικής φύσης. Η ιδιότητα αποδεικνύεται από την αστυνομική ταυτότητα καθώς και τους καταλόγους φορολογικούς ή επιμελητηριακούς.

Προσφορότερος τρόπος του υποκαταστήματος να ζητούν, την συμπλήρωση υπεύθυνης δήλωσης Ν.105/69 για την απόδειξη της μη εμπορικής και επιχειρηματικής ιδιότητας και της μη έκδοσης ακάλυπτων επιταγών κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο, όπως και ότι δεν τηρεί άλλο τρεχούμενο λογαριασμό. Ο λογαριασμός αυτός κινείται κυρίως με επιταγές.

Άνοιγμα λογαριασμού

- Μπορεί να είναι κοινός και αδιαίρετος
- Απεριορίστου ποσού
- Ο καταθέτης μπορεί να έχει ένα μόνο απλό τρεχούμενο λογαριασμό καταθέσεων και ένα κοινό
- Χρησιμοποιείται το βιβλιάριο αφού προστίθεται ή ενδειξη <<τρεχούμενος λογαριασμός καταθέσεων>> και διαγράφεται η φράση της πρώτης σελίδας <<καταθέσεις όψεως σε δραχμές>>.

Εκτοκισμός

Εκτοκίζεται κάθε εξάμηνο, οι τόκοι προστίθενται και ανατοκίζονται, επιτόκιο 12,50%.

Λειτουργία λογαριασμού

Επιτρέπεται μετά από συμφωνία της Τράπεζας και του καταθέτη η δημιουργία χρεωστικού υπολοίπου μέχρι ποσού πενήντα χιλιά-

δων (50.000) δραχμών, το οποίο θα βαρύνεται με επιτόκιο καταναλωτικής πίστης (σήμερα 21,5%). Η συμφωνία θα αναφέρεται στην υπεύθυνη δήλωση Ν.105/69. Αν ο καταθέτης εκδόσει δύο επιταγές καθυπόβαση του υπολοίπου του λογαριασμού γίνεται άτοκο για 12 μήνες και δεν χορηγείται μπλοκ επιταγών για 12 μήνες. Αν ο καταθέτης εκδόσει σε 12 μήνες περισσότερες των δύο (2) ακάλυπτων επιταγών, ποσού που ξεπερνάει τις (50.000) δρχ., δεν χορηγείται νέο μπλοκ επιταγών για τους (36) επόμενους μήνες το δε πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού άτοκο για τους προηγούμενους 12 μήνες. Αν προκύψουν μεταξύ ημέρας εμφάνισης της επιταγής και ημέρας αγοράς χρεωστικά υπόλοιπα θα βαρύνονται με επιτόκιο κεφαλαίων κίνησης πλέον 4% μείον 1% προμήθεια χορήγησης δηλαδή $21,5\% + 4\% - 1\% = 24,5\%$. Τέλος, παραβάσεις δικαιούχων τρεχόμενων λογαριασμών λόγω χρησιμοποίησης για εμπορικούς σκοπούς ή τήρησης περισσότερων των προβλεπόμενων ή κερδογής ακάλυπτων επιταγών (από συνδικαιούχο κοινού) θα αναγγέλλονται στην Ε.Ε.Τ.

Λογιστικός χειρισμός

Ο λογιστικός χειρισμός της παραπάνω μορφής κατάθεσης αφορά μόνον την Τράπεζα και όχι τον δικαιούχο, ο οποίος σαν εργαζόμενος δεν έχει την υποχρέωση τήρησης βιβλίων Κ.Φ.Σ. (Π.Δ.99/77).

Κατά την κατάθεση η Τράπεζα πραγματοποιεί την εγγραφή:

Ταμείο

Τρεχ/νοι λογαριασμοί Κατ/σεων

Κατάθεση

Κατά την ανάληψη

Τρεχ/νοι λογ/σμοί κατ/σεων

Ταμείο

ανάληψη

Κατά τον υπολογισμό των τόκων

Τόκοι χρεωστικοί

Τόκοι τρεχ/νων λογ/σμων κατ/σεων

τρεχ/νοι λογ/σμοι κατ/σεων

Υπολογισμός τόκων

Παρατηρήσεις

- Ο λογαριασμός <<τρεχούμενοι λογαριασμοί καταθέσεων>> είναι λογαριασμός του πραγματικού παθητικού για την Τράπεζα.

- Όλοι οι λογαριασμοί καταθέσεων σε πρώτη ζήτηση Ταμειοτηρίου, όψεως και τρεχούμενων λογαριασμών αποτελούν για την Τράπεζα ληϊτές ή βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

- Ο λογαριασμός τόκοι χρεωστικοί είναι αποτελεσματικός λογ/σμός.

Ειδικές καταθέσεις

Η μορφή αυτή των καταθέσεων καθιερώθηκε με την 275/2/21.6. 1980 απόφαση της Ν.Ε. και άρχισε να δημιουργείται με τις εξής προϋποθέσεις:

-Ο καταθέτης να είναι φυσικό ή Ν.Π.Ι.Δ.

-Η χρονική διάρκεια της κατάθεσης τουλάχιστον 12 μήνες.

Οι καταθέσεις αυτές τηρούνται όπως οι απλέςπροθεσμιακές εκτός από:

α) Επιτόκιο

Με την 332/13.2.1984 πράξη του Διοικητή της Τ.Ε. καθορίστηκε

- Για κατάθεση ποσού μέχρι 500.000 17%
- Για το τμήμα κατάθεσης από 500.001-1.000.000 18%
- Για το τμήμα κατάθεσης από 1.000.001-3.000.000 19%
- Για το τμήμα κατάθεσης από 3.000.001 και πάνω 20%

β) Άνοιγμα λογαριασμού

Συμπληρώνεται η καρτέλλα με όλα τα στοιχεία του καταθέτη:

- Τη χρονική διάρκεια της καταθέσεως που να είναι τουλάχιστον 12 μηνών

Συμπληρώνεται το ομόλογο:

- Στο άνω αριστερό μέρος γράφεται <<ειδική κατάθεση προθεσμίας>>
- Στο άνω δεξιό <<ο τόκος υπολογίζεται σύμφωνα με την 314/1.4.81 αποφ.Ν.Ε. και την 332/13.2.1984 πράξη του ΔΤΕ
- Στη θέση του επιτοκίου αναγράφεται το πρώτο και το τελευταίο μεγαλύτερο επιτόκιο που αντιστοιχεί στο κατατιθέμενο ποσό.

Επιτοκισμός

- Επιτοκίζονται κάθεεξάμηνο και στην λήξη τους εφόσον απομένει υπόλοιπο χρονικό διάστημα π.χ. κατάθεση 15 μηνών
  - Οι τόκοι υπολογίζονται με βάση πίνακα με τα μέσα επιτόκια κάθε ποσού.
  - Για κατάθεση που το μέσο επιτόκιο είναι στους πίνακες ο τόκος του εξαμήνου ισούται με το $\frac{1}{2}$ του ετησίου
  - Για καταθέσεις που δεν συμπίπτουν ακριβώς με το μέσο επιτόκιο του πίνακα, ο τόκος βρίσκεται:
    - α) Λαμβάνεται το ποσό που υπάρχει στο βοηθητικό πίνακα επί το μέσο επιτόκιο
    - β) Το εναπομένον ποσό της καταθέσης επί το επιτόκιο του τελευταίου προς τα πάνω κλιμακίου
- Οι δύο παραπάνω τόκοι δίνουν τον τόκο του εξαμήνου.

Δεσμευμένες καταθέσεις

Ο λογαριασμός αυτός εξυπηρετεί καταθέσεις σε δραχμές, και η ανάληψή τους από μέρους του δικαιούχου μπορεί να πραγματοποιηθεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες καθορίζονται τη στιγμή της καταθέσεως, είτε κατά βούληση του καταθέτη, είτε βάση δικαστικής αποφάσεως. Θα ποέπει να σημειωθεί ότι ο καταθέτης μπορεί να είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον πραγματικό δικαιούχο. Επίσης, η αιτία, η προέλευση, όπως και οι όροι που πρέπει να εκπληρωθούν για να αποδοσθεί η δεσμευμένη κατάθεση, πρέπει να αναγράφονται σε εμφανές σημείο της καρτέλλας του λογαριασμού.

Δεσμευμένες καταθέσεις σε συνάλλαγμα

Με το λογαριασμό αυτό εξυπηρετούνται καταθέσεις σε συνάλλαγμα της προηγούμενης μορφής.

Καταθέσεις σε συνάλλαγμα

Με το νομοθετικό διάταγμα 2687/53 έχουν επιτραπεί η προθεσμιακές καταθέσεις σε συνάλλαγμα, με κύριο σκοπό την προέλευση ξένων κεφαλαίων στη χώρα μας για παραγωγικές επενδύσεις. Οι καταθέσεις αυτής της μορφής, μαζί με τους τόκους που αποδίδονται σε συνάλλαγμα, μπορούν να επανεξαχθούν ελεύθερα στο εξωτερικό μετά το τέλος της προθεσμίας που έχει συμφωνηθεί με τον καταθέτη, ο οποίος θα πρέπει να είναι αλλοδαπός ή Έλληνας που διαμένει όμως μόνιμα στο εξωτερικό. Καταθέσεις που γίνονται βάσει του Ν.Δ. 2687/53 μπορούν να είναι άπλες προθεσμιακές ή και να περιλαμβάνουν εντολή για να χρηματοδοθεί με αυτές ορισμένη επιχείρηση. Στην πρώτη περίπτωση η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να αποδώσει την κατάθεση στη λήξη της, ενώ στη δεύτερη, η απόδοση και φυσικά η επανεξαγωγή του συναλλάγματος πλέον τόκων θα γίνει μόνο αφού εισπραχθεί η αντίστοιχη χορήγηση.

Για την είσπραξη της χρηματοδοτήσεως εφ'όσον παρουσιαστούν δυσχέρειες, η Τράπεζα πρέπει να συμμορφωθεί απόλυτα με τις οδηγίες του καταθέτη και οπωσδήποτε να καταβάλει κάθε επιμελεια σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες του δικαίου. Γι'αυτές τις χρηματοδοτήσεις που γίνονται με ευθύνη του καταθέτη, η Τράπεζα περιορίζεται μόνο στην είσπραξη προμήθειας για τη μεσολάβησή της. Αν και η μορφή των καταθέσεων αυτών είναι καθαρά προθεσμιακή λόγω της ιδιομορφίας που παρουσιάζεται ανήκει στο συνοπτικό λογαριασμό <<Καταθέσεις όψεως>>. Πρέπει τέλος να σημειωθεί ότι το επιτόκιο των καταθέσεων αυτών καθορίζεται από την Τράπεζα Ελλάδος, με την οποία χρειάζεται προσυνηννόηση για αποδοχή κάθε νέας καταθέσεως ή ανανέωση τυχόν υφιστάμενης.

Δεσμευμένες καταθέσεις δικαιούχων αλλοδαπής

Κάτω από τον γενικό αυτό λογαριασμό εξυπηρετούνται οι καταθέσεις σε δραχμές που διενεργούνται για δικαιούχους που διαμένουν στο εξωτερικό και τα ποσά των καταθέσεων προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία που έχουν στον Ελλαδικό χώρο, όπως είναι οι διάφορες αμοιβές, ενοίκια, ή το προϊόν από την πώληση ακινήτων. Για κάθε απόδοση από το λογαριασμό είναι απαραίτητη η έγκριση της Τραπέζης της Ελλάδος. Σχετικά με τα όρια και τις προϋποθέσεις που ισχύουν σήμερα για την απόδοση των χρημάτων από το λογαριασμό αυτό.

Καταθέσεις για εγγυήσεις

Στο γενικό αυτό λογαριασμό εμφανίζονται τα καλύματα σε μετρητά για την έκδοση εγγυητικών επιστολών.

Καταθέσεις λόγω εγγυήσεων σε συνάλλαγμα

Εμφανίζονται οι καταθέσεις που διενεργούνται για την κάλυψη εγγυητικών επιστολών, εφ'όσον το κάλυμα προέρχεται από ελεύθερο συνάλλαγμα.

Εξωτερικοί λογαριασμοί καταθέσεων όψεως δρχ.

Στο λογαριασμό αυτόν εμφανίζονται καταθέσεις επ'ονόματι μονίμων κατοίκων εξωτερικού, οι οποίες προέρχονται:

α) από την πώληση του εισαγόμενου μετατρέψιμου συναλλάγματος το οποίο δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος.

β) από το αντίτιμο σε δραχμές των απαιτήσεων των μονίμων κατοίκων εξωτερικού, οι οποίες προέρχονται από την εισαγωγή αγαθών ή την παροχήν υπηρεσιών στην Ελλάδα, εφ'όσον οι απαιτήσεις αυτές δεν κανονίζονται σε μετατρέψιμο συνάλλαγμα και τέλος

γ) από τη μεταφορά άλλων μετατρέψιμων λογαριασμών σε δραχμές ή συνάλλαγμα.

Στην ίδια κατηγορία ανήκουν και οι καταθέσεις Τραπεζών εξωτερικού για την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών της σε δραχμές στην Ελλάδα. Οι καταθέσεις αυτές προέρχονται ή από δραχμοποίηση εμβαζόμενου συναλλάγματος ή με αναγνώριση στο εξωτερικό. Σε βάρος του λογαριασμού αυτού, οι Τράπεζες του Εξωτερικού σύρουν επιταγές ή διαβιβάζουν εντολές πληρωμής υπέρ δικαιούχων οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα.

Εξωτερικοί λογαριασμοί καταθέσεων όψεως σε συνάλλαγμα

Με το λογαριασμό αυτό εξυπηρετούνται οι καταθέσεις σε συνάλλαγμα της παραπάνω μορφής πελατών μόνιμων κατοίκων εξωτερικού:

Καταθέσεις όψεως τραπεζών

Κάτω από το γενικό αυτό λογαριασμό εξυπηρετούνται οι καταθέσεις σε δραχμές των Ελληνικών Τραπεζών, που διενεργούνται για τη διευκόλυνση των μεταξύ τους συναλλαγών.

Ειδικές καταθέσεις

Εμφανίζονται τα καλύμματα που καταθέτονται για την έκδοση εγγυητικών επιστολών, εφόσον αντλούνται από χορήγηση της Τράπεζας.

Τρεχούμενοι λογαριασμοί καταθέσεων

Ο λογαριασμός αυτός δημιουργήθηκε για την εξυπηρέτηση των καθημερινών συναλλαγών του καταναλωτικού (όχι επιχειρηματικού) κοινού. Οι ειδικοί λογαριασμοί ανοίγονται απλοί ή κοινοί στο όνομα φυσικών μόνο προσώπων και κινούνται κυρίως με επιταγές ενιαίου τύπου για όλες τις Τράπεζες. Είναι μάλιστα δυνατό, ο ίδιος ο δικαιούχος να έχει περισσότερους από ένα λογαριασμούς. Μέσω των τρεχούμενων λογαριασμών καταθέσεων διενεργείται και η μισθοδοσία του προσωπικού διαφόρων οργανισμών επιχειρήσεων, Τραπεζών κ.λ.π..

Καταθέσεις Ταμιευτηρίου

Η κατηγορία αυτή των καταθέσεων καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των Τραπεζικών καταθέσεων και αποτελεί όπως είδαμε σε προηγούμενα κεφάλαια, τη βασική πηγή για την άσκηση της πιστοδοτικής λειτουργίας των Τραπεζών. Βάση, ιδιαίτερα για τις βραχυπρόθεσμες πιστοδοτικές λειτουργίες, αποτελεί το γεγονός ότι υπό ομαλές συνθήκες δεν αντιμετωπίζεται ομαδική ανάληψη των καταθέσεων.

Αντίθετα μάλιστα έχει αποδειχθεί μετά από στατιστική παρακολούθηση, ότι τα ποσά που αναλαμβάνονται αναπληρώνονται με καινούργιες καταθέσεις, έτσι ώστε να μην δημιουργείται αρρυθμία στη διακύμανση των υπολοίπων των λογαριασμών καταθέσεων. Αυτή η αναπλήρωση των κεφαλαίων οφείλεται κυρίως στο μεγάλο όγκο των καταθετών, ιδιαίτερα μάλιστα στην κατηγορία των καταθετών που εξετάζουμε τώρα.

Γι' αυτό το λόγο μπορεί ένα μέρος, μικρό βέβαια, των καταθέσεων αυτής της μορφής, να χρησιμοποιείται όχι μόνο για βραχυπρόθεσμες αλλά και μεσοπρόθεσμες ακόμη χορηγήσεις. Πάντως επιβάλλεται η διατήρηση αδιάθετου τμήματος των καταθέσεων, όπως άλλωστε ορίζει και ο νόμος. Αν και οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου στην

ουσία είναι καταθέσεις όψεως, μια και τα ποσά των απλών και <<ά-
νευ όρων>> καταθέσεων αποδίδονται σε πρώτη ζήτηση, λόγω ορισμέ-
νων ιδιομορφιών στο περιεχόμενο και στη διαδικασία τους, οι κα-
ταθέσεις αυτές εξετάζονται από ιδιαίτερο συνοπτικό λογαριασμό.

Οι καταθέσεις αυτής της μορφής γίνονται δεκτές μόνο επ'ο-
νόματι φυσικών προσώπων και για απεριόριστο ποσό. Επίσης, αν και
τα ποσά των καταθέσεων είναι αποδοτέα σε πρώτη ζήτηση, υπάρχουν
κατηγορίες καταθέσεων Ταμειυτηρίου που η απόδοσή τους δεν γίνεται
<<εν όψει>>, όπως π.χ. <<Καταθέσεις υπό προειδοποίηση>>.

Η ανάληψη από τις ταμειυτηριακές καταθέσεις γίνεται πάντοτε
με ένταλμα πληρωμής και όχι με επιταγή. Ιδιαίτερα αυτή η δέσμευση,
μαζί με τη δέσμευση της ιδιότητας του φορέα για την τήρηση λογα-
ριασμού ταμειυτηρίου, είναι και η πιο βασική.

Καταθέσεις Ταμειυτηρίου με προειδοποίηση

Οι καταθέσεις αυτές έχουν καθιερωθεί, σύμφωνα με απόφαση
της Νομισματικής επιτροπής, από τις 16-10-61. Οι καταθέσεις αυτής
της μορφής, γίνονται δεκτές επ'ονόματι φυσικών προσώπων και αποδί-
δονται μετά από τρίμηνη έγγραφη προειδοποίηση, η οποία καθορίζει
τη χρονολογία και το ποσό της αναλήψεως. Το κατώτατο όριο που α-
παιτείται ως αρχική κατάθεση αυτής της μορφής καθώς και το ανώ-
τατο το οποίο μπορεί να φθάσει η κατάθεση, καθορίζεται με απόφα-
ση της Νομισματικής επιτροπής. Αν ωστόσο χρειασθεί να γίνει υπέρ-
βαση του ανώτατου ορίου, αυτή επιτρέπεται μόνο όταν το επί πλέον-
μέρος είναι προϊόν <<λογισθέντων>> αλλά <<ουχί αναληφθέντων>> τό-
κων. Το δικαίωμα του καταθέτη για την ανάληψη ποσού ισχύει μόνο
για δέκα μέρες από την ημερομηνία της αναλήψεως που δήλωσε. Έπει-
τα από αυτό το χρονικό διάστημα, η προειδοποίηση σταματά να έχει
οποιαδήποτε ισχύ. Με την υπ' αριθ. 74/14-11-64 εγκύκλιο Διοικήσεως,
επιτρέπεται η καταβολή όλης ή μέρους της καταθέσεις σε περίπτωση

έκτακτης ανάγκης, του καταθέτη, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει συμφωνηθεί.

Λογιστική έρευνα των καταθέσεων Ταμειυτηρίου

Ο <<λογισμός των τόκων>> γίνεται όπως και στις καταθέσεις όψεως στις 15/6 και 15/12 με χρέωση του αποτελεσματικού λογαριασμού <<χρεωστικοί τόκοι>> και με υπομερίδες <<ταμειυτηρίου>> ή <<ταμειυτηρίου σε συνάλλαγμα>> ανάλογα με την περίπτωση και με πίστωση του σχετικού λογαριασμού του καταθέτη.

Η διαδικασία ανοίγματος λογαριασμού καταθέσεων ταμειυτηρίου δεν διαφέρει από το άνοιγμα των καταθέσεων όψεως με την διαφορά ότι δεν χορηγείται στον πελάτη-καταθέτη μπλοκ επιταγών σε καμία απολύτως περίπτωση.

Κατάθεση σε λογαριασμό ταμειυτηρίου μπορεί να γίνει και σε οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας, και το κατάστημα στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός ενημερώνει, με βάση το πιστωτικό έγγραφο, τη σχετική καρτέλλα. Προκειμένου για αναλήψεις από άλλο κατάστημα εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία και με τις καταθέσεις όψεως με την διαφορά, ότι δίνεται ευχέρεια για ανάληψη μέχρι ορισμένου ποσού <<χωρίς πρόβλεψη>> εφ' όσον ο πελάτης παρουσιάζει βιβλιάριο με ανάλογο υπόλοιπο. Η ευχέρεια αυτή δεν είναι δεσμευτική για το κατάστημα που θα πληρώσει, μια και η έγκριση για την πληρωμή αυτή είναι στην απόλυτη κρίση του αρμόδιου λειτουργού του Καταστήματος. Για ποσό μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο ζητείται πάντοτε πρόβλεψη. Για τις καταθέσεις ταμειυτηρίου σε συνάλλαγμα ισχύουν τα ίδια με τις καταθέσεις όψεως σε συνάλλαγμα από πλευράς διαδικασίας.

Παράδειγμα:

Ο ιδιώτης Α καταθέτει σε Τράπεζα το ποσό των 500.000 δραχ. Αργότερα προβαίνει στην ανάληψη από το κεφάλαιο 100.000 δραχμές, ενώ στο τέλος της χρήσης η Τράπεζα τόκους των καταθέσεών του

45.000 δρχ. οι οποίοι και κεφαλαιοποιούνται. Ζητούνται οι σχετικές εγγραφές στα λογιστικά βιβλία της Τράπεζας.

Κατά την κατάθεση η Τράπεζα θα πραγματοποιήσει την εγγραφή:

Ταμείο	500.000	
	Καταθέσεις ταμιευτ.	500.000

Κατάθεση

Κατά την ανάληψη θα πραγματοποιηθεί η εγγραφή

Καταθέσεις ταμιευτηρίου	100.000	
	Ταμείο	100.000

Ανάληψη

Και τον υπολογισμό των τόκων θα γίνει εγγραφή

Τόκοι χρεωστικοί	45.000	
	Τόκοι καταθέσεων Ταμ/ρίου	45.000
	Καταθέσεις Ταμ/ρίου	

Υπολογισμός τόκων

Παρατηρήσεις

Ο λογαριασμός καταθέσεις ταμιευτηρίου για την Τράπεζα είναι λογαριασμός του πραγματικού παθητικού (υποχρέωση). Δεν υφίσταται λογιστική κατάθεση στην περίπτωση αυτή γιατί οι καταθέτες σε λογαριασμούς ταμιευτηρίου είναι ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα), και δεν έχουν λογιστήριο. Ο λογαριασμός τόκοι χρεωστικοί είναι πρωτοβάθμιος

περιληπτικός αποτελεσματικός λογαριασμός και στο τέλος της χρήσης εξισώνεται και το υπόλοιπο μεταφέρεται στο λογαριασμό αποτελέσματα χρήσης σαν λογαριασμός εξόδων.

Προθεσμιακές καταθέσεις

Στις καταθέσεις αυτές η Τράπεζα δίνει μεγάλη προσοχή στις καταθέσεις αυτής της μορφής, μια και οι προθεσμιακές καταθέσεις αποτελούν κατά κάποιο τρόπο, τη βάση για μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις. Στην περίπτωση των προθεσμιακών καταθέσεων γίνεται συμφωνία ανάμεσα στον καταθέτη και την Τράπεζα για τη χρονική δέσμευση του ποσού της καταθέσεως. Σαν αντιστάθμισμα γι' αυτή τη δέσμευση του καταθέτη παρέχεται μεγαλύτερο επιτόκιο από τ'άλλα είδη των καταθέσεων, το οποίο είναι ανάλογο με τη χρονική διάρκεια της καταθέσεως. Καταθέσεις αυτού του είδους γίνονται δεκτές επ'ονόματι φυσικών προσώπων για προθεσμία από 3 μήνες και άνω ανεξαρτήτως ποσού, και επ'ονόματι νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου για προθεσμία άνω των 6 μηνών ανεξαρτήτως ποσού. Αλλά η διάρκεια που συμφωνείται ανάμεσα στην Τράπεζα και τον καταθέτη είναι συνήθως το εξάμηνο ή το έτος. Για την αποδοχή καταθέσεων επί προθεσμία επ'ονόματι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που ανήκουν στις διατάξεις του Α.Ν. 1611/54, και των ασφαλιστικών ταμείων χρειάζεται προηγούμενη έγκριση της Νομισματικής Επιτροπής.

Άνοιγμα λογαριασμού προθεσμιακής καταθέσεως

Για το άνοιγμα λογαριασμού προθεσμιακής καταθέσεως ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τις καταθέσεις όψεως, με τη διαφορά ότι αντί να χορηγηθεί στον πελάτη βιβλιάριο καταθέσεων, χορηγείται αποδεικτικό καταθέσεως, εκτός από τις περιπτώσεις καταθέσεως <<υπό όρον>> δωρεών και κληροδοτημάτων, για τις οποίες χορηγεί-

ται βιβλιάριο. Το ομόλογο συντάσσεται με γραφομηχανή <<διαστί-
κτων στοιχείων>>. Σε περίπτωση αδυναμίας της συντάξεως του ομο-
λόγου με γραφομηχανή <<διαστίκτων στοιχείων>> τότε χρησιμοποιεί-
ται απλή γραφομηχανή και η συμπλήρωση του ποσού της καταθέσεως
γίνεται με μηχανή προστατευτικής γραφής.

Μετά την ταμειακή εξυπηρέτηση της καταθέσεως ο ταμίαςσφρα-
γίζει με μεταλλική σφραγίδα το πρωτότυπο του ομολόγου, το οποίο
παίρνει ο πελάτης, αφού προηγουμένως υπογράψει στο αντίγραφο για
την παραλαβή. Η παραλαβή αυτή του αποδεικτικού καταθέσεως προϋ-
ποθέτει την πλήρη και ανεπιφύλακτη από μέρους του καταθέτη απο-
δοχή των διαφόρων όρων που αναγράφονται στο αποδεικτικό. Αν η κα-
τάθεση γίνει από τρίτο προς το πραγματικό δικαιούχο άτομο, ανα-
φέρεται αυτό στην αίτηση ανοίγματος του λογαριασμού και η σχετι-
κή ομολογία παραδίδεται στο τρίτο αυτό πρόσωπο επί υπογραφή του
αντιγράφου φυσικά.

Σε περίπτωση κλοπής ή γενικά απώλειας του ομολόγου, ο κα-
ταθέτης πρέπει να φέρει υπεύθυνη δήλωση απώλειας η οποία μπορεί
να είναι είτε συμβολαιογραφική είτε απλή επιστολή, κατά την κρί-
ση του αρμόδιου στελέχους του καταστήματος, σε συνδυασμό με την
φερεγγυότητα του δικαιούχου και την στάθμιση των πραγματικών πε-
ριστατικών κατά περίπτωση.

Μεταβίβαση προθεσμιακής καταθέσεως

Η μεταβίβαση της καταθέσεως από το δικαιούχο σε τρίτο πρό-
σωπο, γίνεται είτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο, είτε με επιστο-
λή του δικαιούχου η οποία κοινοποιείται στην Τράπεζα με δικαστι-
κό κλητήρα.

Απόδοση προθεσμιακής καταθέσεως πριν από τη λήξη της

Η μερική ή ολική απόδοση της προθεσμιακής καταθέσεως πριν

από τη λήξη της επιτρέπεται εφόσον υπάρχει ανάγκη από μέρους του δικαιούχου, που κρίνεται βασικά από την Τράπεζα, αφού εκτιμήσει ανάλογα τους λόγους που παρουσιάζει ο καταθέτης. Στην προκειμένη περίπτωση ο πελάτης δικαιούται να πάρει τους τόκους με το επιτόκιο που έχει συμφωνηθεί για το χρονικό διάστημα από την ημέρα που έγινε η κατάθεση έως την ημερομηνία της πρόωρης αποδόσεως. Από το συνολικό ύψος όμως των τόκων η Τράπεζα θα αφαιρέσει ένα ποσό το οποίο θ'αντιστοιχεί προς τον τόκο προς 2% ετησίως, στο ποσό που αποδίδεται για το χρονικό διάστημα από την ημέρα της αποδόσεως έως την ημερομηνία λήξεως της καταθέσεως που συμφωνήθηκε αρχικά. Για τις καταθέσεις σε συνάλλαγμα προβλέπεται ιδιαίτερος χειρισμός.

Λογιστική έρευνα Προθεσμία καταθέσεων

Οι τόκοι των προθεσμιακών καταθέσεων λογίζονται στις 15/6 και 15/12 σε πλήρη εξάμηνα από την ημερομηνία της κατάθεσης και έτσι διακρίνονται σε <<δεδουλευμένους>> και <<μη δεδουλευμένους>>.

Η απόδοση των τόκων των προθεσμιακών καταθέσεων εξαρτάται από την αρχική συμφωνία με τον καταθέτη. Ειδικότερα:

- Αν έχει συμφωνηθεί ο ανατοκισμός της καταθέσεως, τότε οι τόκοι αποδίδονται μαζί με το κεφάλαιο κατά την λήξη της
- Αν δεν έχει συμφωνηθεί ανατοκισμός, οι τόκοι είναι αποδοτέοι κατά τη συμπλήρωση κάθε εξαμήνου από τη χρονολογία καταθέσεως. Σε περίπτωση που δεν αποδοθούν είναι έντοκοι με επιτόκιο όψεως. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο η καταχώρηση των τόκων γίνεται σε ιδιαίτερο μέρος της καρτέλλας.

Λογιστικός χειρισμός

Παράδειγμα:

Γίνεται κατάθεση σε λογαριασμό προθεσμιακό 6 μηνών ποσού 1.000.000 δρχ. Μετά την παρέλευση του εξαμήνου ο καταθέτης: α) αποσύρει τόκους δρχ.80.000 και το κεφάλαιο, β)ο καταθέτης καταθέτει 120.000 δρχ. και ανανεώνει το σύνολο αρχικού κεφαλαίου 1.000.000 δρχ. τόκων 80.000 δρχ. και νέας κατάθεσης 120.000 δρχ.για άλλους 6 μήνες.

Εγγραφές στα βιβλία της Τράπεζας κατά την κατάθεση

Ταμείο	1.000.000	
Καταθέσεις προθεσμίας		1.000.000

Κατάθεση

Στην πρώτη περίπτωση

Τόκοι χρεωστικοί	80.000	
<u>Τόκοι καταθέσεων προθεσμίας</u>		
Καταθέσεις προθεσμίας	1.000.000	
Ταμείο		1.080.000

Ανάληψη

Στην δεύτερη περίπτωση

Τόκοι χρεωστικοί	80.000	
<u>Τόκοι καταθέσεων προθεσμίας</u>		
Καταθέσεις προθεσμίας	1.000.000	
Ταμείο		1.080.000

Ανάληψη

Ταμείο	1.200.000	
Καταθέσεις προθεσμίας		1.200.000

Παρατηρήσεις

- Στη δεύτερη περίπτωση γίνεται ανάληψη και κατάθεση των ποσών
- Ο λογαριασμός τόκοι χρεωστικοί είναι αποτελεσματικός λογαριασμός
- Ο λογαριασμός καταθέσεις προθεσμίας για την Τράπεζα είναι λογαριασμός υποχρεώσεων και περιλαμβάνεται στο μεσοπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο παθητικό ανάλογα με τη λήξη

Εγγραφές στα βιβλία του καταθέτη κατά την κατάθεση

Καταθέσεις προθεσμίας

Ταμείο

Κατάθεση

Στην πρώτη περίπτωση

Ταμείο

Καταθέσεις προθεσμίας

Τόκοι πιστωτικοί

Ανάληψη

Στη δεύτερη περίπτωση

Καταθέσεις προθεσμίας

Τόκοι πιστωτικοί

Ταμείο

Κατάθεση, ανανέωση

Παρατηρήσεις

- Ο λογαριασμός τόκοι πιστωτικοί για την επιχείρηση είναι αποτελεσματικός λογαριασμός.

-Ο λογαριασμός καταθέσεις προθεσμίας είναι λογαριασμός του κυκλοφοριακού ενεργητικού

Γενικοί λογαριασμοί των προθεσμιακών καταθέσεων

Οι γενικοί λογαριασμοί των προθεσμιακών καταθέσεων αναλυτικότερα είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών: Στον γενικό αυτό λογαριασμό εμφανίζονται προθεσμιακές καταθέσεις που γίνονται στ' όνομα φυσικών προσώπων, στα οποία χορηγείται αποδεικτικό καταθέσεως (ομόλογο) και καταθέσεις «υπό όρον».
- 2) Προθεσμιακές καταθέσεις ιδιωτών σε συνάλλαγμα: Εμφανίζονται οι προθεσμιακές καταθέσεις σε ελεύθερο συνάλλαγμα επ' ονόματι φυσικών προσώπων.
- 3) Προθεσμιακές καταθέσεις εταιρειών: Στο γενικό αυτό λογαριασμό εξυπηρετούνται οι προθεσμιακές καταθέσεις σε δραχμές επ' ονόματι ομορρύθμων και ανωνύμων Εταιρειών, Ε.Π.Ε., σωματείων, συλλόγων, ευαγών ιδρυμάτων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, κληροδοτημάτων κ.λ.π. Στον ίδιο λογαριασμό υπάγονται και οι καταθέσεις «Κληρονομιών, κληροδοσιών ή δωρεάς», που διέπονται από τον Α.Ν. 2039/1939 και το Ν.4145/1961 και είναι επ' ονόματι του Κράτους, Νομικών Προσώπων, ιδρυμάτων κοινωφελών σινοπών κ.λ.π. όπου μετά από αίτηση των Διοικητών ή των διαχειριστών των σχετικών ιδρυμάτων, η Τράπεζα δέχεται καταθέσεις προθεσμίας από 6 μήνες και πάνω με το ανάλογο επιτόκιο αυτής της κατηγορίας.
- 4) Προθεσμιακές καταθέσεις εταιρειών σε συνάλλαγμα: Με τον γενικό αυτό λογαριασμό εξυπηρετούνται οι προθεσμιακές καταθέσεις σε ελεύθερο συνάλλαγμα των εταιρειών.
- 5) Προθεσμιακές καταθέσεις Οργανισμών: Στο λογαριασμό αυτό εξυπηρετούνται οι προθεσμιακές καταθέσεις σε δραχμές επ' ονόματι Οργανισμών, δημοσίων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων κοινής ωφελείας,

συγκοινωνιακών επιχειρήσεων με μορφή Α.Ε.

6) Προθεσμιακές καταθέσεις οργανισμών σε Συνάλλαγμα: Εμφανίζονται οι υφιστάμενες ήδη προθεσμιακές καταθέσεις σε ελεύθερο συνάλλαγμα των παραπάνω οργανισμών και επιχειρήσεων

7) Καταθέσεις προθεσμίας λόγω προικιός: Στον λογαριασμό αυτό εξυπηρετούνται οι διενεργηθείσες αναπαλλοτριώτες και με ρήτρα δολλαρίου καταθέσεις επ'ονόματι <<απόρων ανηλίκων κορασίδων>> για οικονομική τους ενίσχυση και αποδίδονται με την τέλεση του γάμου τους, ή όταν συμπληρώνουν το 40ο έτος της ηλικίας τους και είναι άγαμοι:

8) Καταθέσεις με ελεύθερο μετατρέψιμο συνάλλαγμα επ'ονόματι Ελλήνων ναυτικών, εργατών και λοιπών εργαζομένων στο εξωτερικό:

Οι παραπάνω καταθέσεις παρουσιάζουν πολλές ιδιομορφίες, επειδή:

-Το ποσόν του συναλλάγματος που καταθέτεται ειχωρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με τη δημιουργία της καταθέσεως και όχι κατά τη δραχμοποίηση του, όπως γίνεται με άλλες μορφές καταθέσεων σε συνάλλαγμα

-Είναι δυνατόν να κατατεθούν ποσά που έρχονται με έμβασμα ή επιταγή από το Εξωτερικό, ή ξένα τραπεζογραμμάτια σε άλλο νόμισμα από το νόμισμα της καταθέσεως, όπως επίσης είναι δυνατό να μεταφερθούν στο εξωτερικό με επιταγή ή ενολή σε διαφορετικό νόμισμα, σύμφωνα με την επιθυμία του καταθέτη

-Η σχετική κίνηση με αυτές τις καταθέσεις πρέπει να καταχωρίζεται σε ιδιαίτερη POSITION συναλλάγματος

-Όταν μετατρέπεται το συνάλλαγμα χρησιμοποιούνται διάφορες τιμές ανάλογα με την συγκεκριμένη περίπτωση (σταθερή, μέση, τιμή αγοράς, τιμή πώλησεως).

Για τους παραπάνω λόγους δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται γι'αυτές τις καταθέσεις οι γενικοί λογαριασμοί <<318-αγορά

συναλλάγματος>> και <<530- Πώλησις συναλλάγματος>>, αλλά όπου μεσολαβεί μετατροπή συναλλάγματος με σταθερή, μεθή κ.λ.π. τιμή οι σχετικές χρεωπιστώσεις να γίνονται με το γενικό λογαριασμό <<370-Διοίησις δρχ.>> με ταυτόχρονη έκδοση παραστατικών χρεωπιστώσεως του λογαριασμού συναλλάγματος σε συμβατική τιμή (VALUTA). Τα παραστατικά αυτά αντικρίζονται με παραστατικά χρεωπιστώσεως του γενικού λογαριασμού <<79-Προσωρινός λογαριασμός καταθέσεων>>. Κάθε μέρα πρέπει να γίνεται αναγγελία στην Υπηρεσία Εξωτερικού Συναλλάγματος για κάθε πράξη των παραπάνω λογαριασμών καταθέσεων. Οι καταθέσεις αυτής της μορφής εμφανίζονται στους επόμενους γενικούς λογαριασμούς ανάλογα με τη φύση τους.

-Καταθέσεις Ταμειευτηρίου απόφ. Ν.Ε.1496/68-1537/69

-Προθεσμιακές καταθέσεις απόφ. Ν.Ε.1496/68-1537/69

-Καταθέσεις όψεως απόφ. Ν.Ε.1496/68-1537/69

9) Καταθέσεις με προθεσμία, συνάλλαγμα επ'ονόματι μονίμων κατοίκων αλλοδαπής καθώς και Ελλήνων πλοιοκτητών και εφοπλιστικών επιχειρήσεων: Οι παραπάνω καταθέσεις είναι μετατρέψιμες και το ισοπόσό τους με τους τόκους μπορεί να μεταφερθεί στο εξωτερικό ή να καταβληθεί στην Ελλάδα σε δραχμές. Στο σχετικό επιτόκιο αυτών των καταθέσεων είναι διαπραγματεύσιμο ελεύθερα και καθορίζεται από τη Διεύθυνση Διεθνών Δραστηριοτήτων. Οι καταθέσεις αυτές εμφανίζονται με το γενικό λογαριασμό <<Εξωτερικοί λογαριασμοί καταθέσεων>> επί προθεσμία, αποφάσεων Ν.Ε.1513/68 Υ.Π. 1730/69.

10) Καταθέσεις με ελεύθερο μετατρέψιμο συνάλλαγμα: Οι καταθέσεις της μορφής αυτής γίνονται δεκτές επ'ονόματι μονίμων κατοίκων εξωτερικού και διακρίνονται σε προθεσμιακές καταθέσεις, με επιτόκιο που καθορίζεται από τη Ν.Ε., και εμφανίζονται με το γενικό λογαριασμό <<Εξωτερικοί λογαριασμοί καταθέσεων προθε-

ομίας>>, καθώς και σε καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε κοινό λογαριασμό, που εμφανίζονται με το γενικό λογαριασμό <<Εξωτερικοί λογαριασμοί καταθέσεων συναλλάγματος σε κοινό λογαριασμό>>.

11) Καταθέσεις με ελεύθερο μετατρέψιμο συνάλλαγμα επ'ονόματι Ελλήνων εργαζομένων στο εξωτερικό: Με την απόφαση Ν.Ε.149/5/76 εγκρίθηκε η δημιουργία λογαριασμών καταθέσεων σε συνάλλαγμα επ'ονόματι του προσωπικού των τεχνικών εταιρειών που απασχολείται σε τεχνικά έργα του εξωτερικού.

Στους παραπάνω λογαριασμούς μπορούν να κατατεθούν οι αμοιβές των εργαζομένων σε συνάλλαγμα από το εξωτερικό, επίσης και αμοιβές σε δραχμές από το εσωτερικό, αν οι εργαζόμενοι δικαιούνται να τους καταβληθούν αυτές σε συνάλλαγμα. Αναφορικά με την υπόλοιπη διαδικασία λειτουργίας, ακολουθείται η ίδια που εφαρμόζεται και στις καταθέσεις των αποφάσεων Ν.Ε.1496/68 και 1537/69.

12) Με τον παραπάνω λογαριασμό εξυπηρετούνται φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μόνιμα εγκατεστημένα στο εξωτερικό, καθώς επίσης και Ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις ή πλοιοκτήτες. Πρέπει να σημειωθεί επίσης, αναφορικά με τις καταθέσεις σε συνάλλαγμα ότι, ειδικά για τους μετατρέψιμους λογαριασμούς συναλλάγματος, γίνονται αποδεκτές για κατάθεση και ταξιδιωτικές επιταγές επ'ονόματι ή <<εις διαταγήν>> του καταθέτη, μόνο αν τις έφερε ο ίδιος από το εξωτερικό και τις δήλωσε κανονικά στο τελωνείο (εγκ.Β' 105/77). Επίσης πρέπει να αναφερθεί ότι είναι δυνατή η απόδοση καταθέσεως σε συνάλλαγμα με χορήγηση ξένων τραπεζογραμματίων.

Το παράγωγο αφορά λογαριασμούς των αποφάσεων Ν.Ε. 1496/68, 1537/69, 1579/70 καθώς και τους υπόλοιπους μετατρέψιμους λογαριασμούς (Εγκ.Β' 112/76, Β'137/76). Τα ποσά που χορηγούνται είναι μέχρι \$ Η.Π.Α. 500, για κάθε ταξίδι και καταχωρίζονται στο

διαβατήριο του καταθέτη. Η χορήγηση συναλλάγματος ή ξένων Τραπεζογραμματίων σε ταξιδιώτες ορισμένης κατηγορίας με βάση τις ισχύουσες οδηγίες της Τράπεζας Ελλάδος, δεν αποκλείει την παραπάνω απόδοση.

Επιτρέπεται επίσης η απόδοση και σε νόμισμα άλλο από εκείνο της κατάθεσης, χωρίς ν' αποκλείονται και αυτά που βρίσκονται στο συμπληρωματικό δελτίο τιμών της Τ.Ε.

Προεξοφλήσεις συναλλαγματικών

Ο κομιστής συναλλαγματικών σε περίπτωση που έχει ανάγκη μετρητών μπορεί να εξοφλήσει τις συναλλαγματικές σε Τράπεζα με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) Ο κομιστής των συναλλαγματικών να είναι επιτηδευματίας σύμφωνα με το Κ.Φ.Σ.
- β) Ο κομιστής των συναλλαγματικών να είναι πιστούχος της Τράπεζας
- γ) Οι συναλλαγματικές να είναι έγκυρες και οι λήξεις τους να είναι μέσα στα περιθώρια των νομισματικών κανόνων.

Κατά την προεξόφληση συντάσσεται σχετικό πινάκιο στο οποίο αναγράφονται οι συναλλαγματικές κατά αύξοντα αριθμό, συμπληρώνεται δε το ποσό κάθε συναλλαγματικής, το όνομα του αποδέκτη, η ημερομηνία έκδοσης και ο τόπος πληρωμής της συναλλαγματικής. Στη συνέχεια υπολογίζεται ο τόκος, οι προμήθειες της Τράπεζας, (τα εισπρακτέα δικαιώματα κ.λ.π.) και αφού αφαιρεθεί το άθροισμα των παραπάνω εξόδων από την ονομαστική αξία των συναλλαγματικών ο κομιστής δικαιούται να εισπράξει το υπόλοιπο:

Παράδειγμα:

Έστω ότι ο έμπορος Α παραδίδει στις 10.5.1986 στην Τράπεζα για προεξόφληση τις παρακάτω συναλλαγματικές:

No 1 δρχ.50.000 λήξης 31.8.1986

No 2 δρχ.40.000 λήξης 30.9.1986

Για την παραπάνω προεξόφληση υπολογίζεται τόκος με επιτόκιο 20,5%, προμήθεια 1% εισπρακτικά 4% επί της ονομαστικής αξίας και ταχυδρομικά 150 δρχ. κατά συναλλαγματική, στο τόκο, προμήθεια και εισπρακτικά υπολογίζεται Φ.Κ.Ε. και χαρτόσημο.

Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία του εμπόρου

Ταμείο	82.203
Τόκοι-προεξοφλήματα	7.797
Γραμμάτια προεξοφληθέντα	90.000

Κατά την είσπραξη των συναλλαγματικών θα γίνει η εγγραφή

Γραμμάτια προεξοφληθέντα	90.000
Γραμμάτια εισπρακτέα	90.000

Μεταφορά αντίθετων λογαριασμών.

Εγγραφές στα βιβλία της Τράπεζας κατά την προεξόφληση

Προεξοφλήσεις	90.000
Ταμείο	90.000

Ταμείο	7.797
Τόκοι προεξοφλήσεως	7.797

Κατά την είσπραξη των συναλλαγματικών

Ταμείο	90.000
Προεξοφλήσεις	90.000

Είσπραξη συναλλαγματικών

Παρατηρήσεις

-Ο λογαριασμός Γραμμάτια προεξοφληθέντα είναι αντίθετος του λογαριασμού γραμμάτια εισπρακτέα και παραμένει ανοικτός στα βιβλία των εμπόρων, μέχρι την είσπραξη των συναλλαγματικών και τούτο γιατί ο έμπορος ευθύνεται απέναντι στην Τράπεζα για την πληρωμή των συναλλαγματικών και σε περίπτωση μη πληρωμής τους κατά τη λήξη από της αποδοχής υποχρεούται να πληρώσει αυτός στην Τράπεζα την αξία τους οπότε θα κάνει τις εγγραφές:

Γραμμάτια προεξοφληθέντα	90.000	
Ταμείο		90.000

Πληρωμή προεξοφληθεισών συν/κών

Γραμμάτια διαμαρτυρηθέντα	90.000	
Γραμμάτια εισπρακτέα		90.000

Μεταφορά

Σε περίπτωση που η επιχείρηση πληρώσει και διαμαρτυρικά έξοδα 500 δρχ. θα γίνει η εγγραφή στα βιβλία της

Γραμμάτια διαμαρτυρηθέντα	500	
Ταμείο		500

Πληρωμή διαμαρτυριών

-Ο λογαριασμός προεξοφλήσεως για την Τράπεζα λειτουργεί σαν Πρωτοβάθμιος Περιληπτικός Λογαριασμός του ενεργητικού και παρουσιάζεται με διαφορετικές μορφές κατά περίπτωση όπως <<Προεξοφλήσεις προς εμπόρους>>, <<Προεξοφλήσεις προς βιοτέχνες>>.

Πώληση Συναλλάγματος

Στην καθημερινή πρακτική παρουσιάζονται οι εξής περιπτώσεις πωλήσεως συναλλάγματος:

1) Πώληση Ξένων Τραπεζογραμματίων: Η πώληση ξένων τραπεζογραμμάτων ενεργείται από την Τράπεζα της Ελλάδος και από τις εξουσιοδοτημένες από αυτήν Τράπεζες. Η πώληση αυτή επιτρέπεται σε αυτούς που πρόκειται να ταξιδέψουν στο εξωτερικό για διάφορους λόγους, εφόσον είναι μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδος. Αυτό αποδεικνύεται από το διαβατήριο που προσκομίζουν και το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί στην Ελλάδα. Κάθε ταξιδιώτης έχει δικαίωμα να πάρει μαζί του συνάλλαγμα σε ξένα τραπεζογραμμάτια ή ταξιδιωτικές επιταγές ή σε επιταγές σ'αελεύθερο συνάλλαγμα, ή σε εντολές <<κλήριγκ>> επ'ονόματι του, σε όσες περιπτώσεις επιτρέπεται, μέχρι του ποσού των \$ 250 ή του ισοτίμου σε άλλα νομίσματα. Το συνάλλαγμα αυτό χορηγείται χωρίς την έγκριση της Τραπέζης της Ελλάδος για ένα μόνο ταξίδι στο εξωτερικό, για κάθε ημερολογιακό έτος και πρέπει να χρησιμοποιηθεί από τους ταξιδιώτες μέσα σ'ένα μήνα.

Αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι καθυστέρησης του ταξιδιού ή έγκριση του συναλλάγματος μπορεί να παραταθεί μέχρι 10 ημέρες ακόμα, οπότε η παράταση αυτή γράφεται στο διαβατήριο. Το συνάλλαγμα χορηγείται σε μόνιμους κατοίκους της Ελλάδος, οι οποίοι είναι κάτοχοι Ελληνικού Διαβατηρίου ή τουριστικής ταυτότητας. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί το ταξίδι υποχρεώνονται να επιστρέψουν το συνάλλαγμα στην Τράπεζα, η οποία τους το χορήγησε. Πέραν των \$ 250, μπορεί ακόμα να χορηγηθεί συνάλλαγμα μέχρι του ποσού των \$ 100 ή του ισοτίμου αυτών σε άλλο νόμισμα, σε αυτούς που ταξιδεύουν στο εξωτερικό με αυτοκίνητο και είναι μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδας, για να καλύψουν έξοδα κινήσεως του αυτοκινήτου τους.

Η χορήγηση του συναλλάγματος γίνεται με την προσκόμιση του τριπτύχου του αυτοκινήτου, που εκδίδεται στο όνομα του ιδιοκτήτη που ταξιδεύει.

Στο εξώφυλλο του τριπτύχου και σε εμφανές μέρος αναφέρεται η χορήγηση του συναλλάγματος. Και αυτό για να μην δοθεί συνάλλαγμα πολλές φορές για την ίδια αιτία. Στο διαβατήριο αναγράφεται επίσης η άδεια για την εξαγωγή του συναλλάγματος, για την αγορά καυσίμων του αυτοκινήτου. Σε περίπτωση που οι ταξιδιώτες στο εξωτερικό εφοδιάζονται με δελτία βενζίνης, η αξία των κουπονιών αυτών σε συνάλλαγμα αφαιρείται από το ποσό το οποίο χορηγείται για τα καύσιμα του αυτοκινήτου, Για συνάλλαγμα περισσότερο των \$ 250 ή του ισοτίμου τους ή για περισσότερα από ένα ταξίδια, απαιτείται η έγκριση της Υποεπιτροπής ελέγχου Συναλλάγματος της Τραπέζης της Ελλάδος. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται από μέρους των Τραπεζών που μεσολαβούν, στις διατάξεις της Νομισματικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις οποίες είναι υποχρεωτικό να αναγραφούν στο διαβατήριο του ταξιδιώτη το ποσό του συναλλάγματος που καταβάλει στο πρακτορείο ταξιδίων για έξοδα διατροφής και παραμονής (ομαδικά ταξίδια) ώστε να αφαιρεθεί αυτό από το ποσό τους \$ 250 που δικαιούνται. Εντός από το ποσό των \$ 250 ο ταξιδιώτης έχει δικαίωμα να έχει μαζί του και 750 δρχ. Το ίδιο ποσό των 750 δρχ. έχει δικαίωμα να φέρει πίσω στην Ελλάδα επιστρέφοντας. Το συνάλλαγμα που χορηγήθηκε αναγράφεται στο διαβατήριο του ταξιδιώτη αναλυτικά κατά νόμισμα, σφραγίζεται από τους αρμόδιους υπαλλήλους.

2) Πώληση συναλλάγματος για την έκδοση επιταγών σε ελεύθερο

Συνάλλαγμα: Επιταγές σε ελεύθερο συνάλλαγμα είναι δυνατόν να εκδοθούν:

- Για μεταφορά προϊόντος αξιών που έχουν εισπραχθεί σε συνάλλαγμα
- Για όσους μεταβαίνουν στο εξωτερικό για οποιοδήποτε λόγο

-Για εμβάσματα μιροποσών στο εξωτερικό για την αγορά βιβλίων περιοδικών

-Για εμβάσματα συναλλάγματος στο εξωτερικό για φοιτητές και σπουδαστές γενικά.

Στις τρεις τελευταίες περιπτώσεις απαιτείται έγκριση της Υποεπιτροπής Ελέγχου Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος.

3) Πώληση Συναλλάγματος για την έκδοση εντολών πληρωμής σε ελεύθερο συνάλλαγμα: Για τις παραπάνω περιπτώσεις είναι δυνατόν να εκδοθούν αντί για επιταγές, εντολές με τις ίδιες προϋποθέσεις.

Ειδικά όμως για τις εντολές πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

-Εφόσον πρόκειται για εντολές μεγάλων ποσών, είναι απαραίτητη η κλειδαρίθμηση

-Εάν το έμβασμα γίνει τηλεγραφικώς, υπολογίζεται τηλεγραφική τιμή συναλλάγματος, η οποία είναι λίγο μεγαλύτερη από την κανονική (ταχυδρομική). Η μικρή αυτή επιβάρυνση δικαιολογείται γιατί το ποσό της εντολής είναι γρηγορότερα στην διάθεση του δικαιούχου και συνεπώς συμφιρίζει τον τόκο των ημερών που θα χρειαζόταν το ταχυδρομικό έμβασμα και ακόμα γιατί καλύπτει τα τηλεγραφική έξοδα.

4) Πώληση συναλλάγματος για την εισαγωγή εμπορευμάτων: Η εισαγωγή των εμπορευμάτων από το εξωτερικό γίνεται με τρεις τρόπους:

α) Με άνοιγμα πιστώσεως για τον εισαγωγέα, κατόπιν εντολής και για λογαριασμό του Έλληνα για το 100% της αξίας του εμπορεύματος

β) Με προέμβασμα κατόπιν εντολής και για λογαριασμό του Έλληνα εισαγωγέα υπέρ του εξαγωγέα στο εξωτερικό. Το προέμβασμα γίνεται για ποσοστό της συνολικής αξίας του εμπορεύματος (το ποσοστό μπορεί να είναι και το 100% της αξίας) και το υπόλοιπο πληρώνεται μετά την παραλαβή των φορτωτικών εγγράφων από τον Έλληνα εισαγωγέα.

γ) Με φορτωτικά έγγραφα προς είσπραξη, τα οποία στέλνει ο οίκος του εξωτερικού, μέσω της Τράπεζας του, στην Ελληνική Τράπεζα.

Στην περίπτωση πρώτη και δεύτερη, η πώληση του συναλλάγματος γίνεται ταυτόχρονα με το άνοιγμα της πιστώσεως ή την ενέργεια του προεμβάσματος. Στην τρίτη περίπτωση γίνεται μετά τον διακανονισμό των φορτωτικών εγγράφων προς είσπραξη.

16) Ένσημα Νομικών Προσώπων

Με τον όρο <<ένσημα νομικών προσώπων>> εννοούμε τη διάθεση των ενσήμων και δελτίων που γίνεται από την Τράπεζα για λογαριασμό των διαφόρων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εκτός από τα ένσημα του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η τροφοδία των καταστημάτων μας με ένσημα Ν.Π., εκτός Ι.Κ.Α. γίνεται ή από τα καταστήματα που τηρούν απόθεμα ενσήμων εντός ή περισσότερων Ν.Π. όπως π.χ. το Κεντρικό Κατάστημα ή κατευθείαν από τα ίδια τα νομικά πρόσωπα. Τα ένσημα που παραλαμβάνουν τα καταστήματα, φυλάγονται στο αποθεματικό ταμείου, αφού προηγουμένως καταχωρισθούν στο βιβλίο <<κινήσεως αποθεματικού ενσήμων>> που τηρεί ο ταμίας κατά μερίδα για κάθε νομικό πρόσωπο και μέσα σε κάθε μερίδα πάλι κατά κατηγορίες και κλάσεις ενσήμων, καθώς και το αντίτιμο τους σε δραχμές.

Ανάλογα με την διάθεση των ενσήμων, βγαίνει μια ποσότητα από αυτά που αποτελεί το πρόχειρο ταμείο ενσήμων.

Μετά από κάθε έγγραφη στο βιβλίο αποθεματικού βγαίνει καινούργιο υπόλοιπο, που το βεβαιώνουν με τις υπογραφές τους η Διεύθυνση του Καταστήματος και ο Ταμίας.

Η διάθεση των ενσήμων γίνεται απευθείας από τον ταμία προς την πελατεία χωρίς την προσκόμιση δικαιολογητικών εκτός από ορισμένα νομικά πρόσωπα. Μετά το τέλος των συναλλαγών της ημέρας, ο ταμίας παραδίνει στο λογιστήριο σημείωμα με τις εισπράξεις

που πραγματοποιήθηκαν για το καθένα από τα Ν/Π. Το λογιστήριο εκδίδει γραμματίο εισπράξεως στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά τα ποσά που αφορούν τα Ν.Π., των οποίων τα ένημα διατέθηκαν κατά την διάρκεια της ημέρας. Παράλληλα ενημερώνει και τους σχετικούς λογαριασμούς τάξεως.

17) Ένημα Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.)

Τα ένημα του Ι.Κ.Α. κυκλοφορούν σε τρία είδη:

- α) Ένημα μικτής ασφαλίσεως (μικτά)
- β) Ασθενείας
- γ) Συντάξεως

Τα είδη αυτά των ενσήμων κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: στα κοινά, στα βαρέα και στα τύπου <<Κ>>.

Τα κοινά και του τύπου <<Κ>> περιλαμβάνουν μικτά, ασθενείας και συντάξεως, τα βαρέα περιλαμβάνουν μόνον μικτά.

Ο εφοδιασμός των καταστημάτων με ένημα του Ι.Κ.Α. γίνεται έτσι ώστε να καλύπτονται ανάγκες ενός εξαμήνου, και αυτό γίνεται αποφεύγονται μεγάλα αποθέματα ενσήμων. Ακολουθείται, δηλαδή η ίδια τακτική με τα ένημα των Ν.Π. όσον αφορά την καταμέτρηση, φύλαξη στο αποθεματικό και την τήρηση του προχείρου, ισχύουν τα ίδια μέτρα με τα ένημα των Νομικών Προσώπων. Η διάθεση των ενσήμων Ι.Κ.Α. γίνεται από τον ταμία βάσει αιτήσεις <<εις διπλούν>> όπου το πρωτότυπο αποκόπτεται από το βιβλιάριο που προσκομίζει ο πελάτης, αφού πρώτα γίνει έλεγχος από τον ταμία για τη σωστή συμπλήρωση του και σφραγιστούν με το χρονολογικό σήμαντρο τόσο το πρωτότυπο, όσο και το αντίγραφο που μένει στο βιβλιάριο.

Μετά τις συναλλαγές τα πρωτότυπα αποστέλλονται στο λογιστήριο για τη σύνταξη του σχετικού γραμματίου εισπράξεως, την ενημέρωση της καρτέλλας του Ι.Κ.Α. με το συγκεντρωτικό ποσό και τη σύνταξη καταστάσεων διαθέσεως ενσήμων Ι.Κ.Α. κατά κατηγορία.